

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

دوره: دکتری

رشته: مطالعات منطقه ای

گروه: علوم اجتماعی

به استناد مصوبه جلسه ۸۶۱ مورخ ۱۶/۳/۹۴ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّمَّانِ الرَّحِيمِ

برنامه درسی دوره دکتری رشته مطالعات منطقه ای

گروه: علوم اجتماعی

رشته: مطالعات منطقه ای

دوره: کارشناسی ارشد

کمپته تخصصی: کارگروه ویژه علوم سیاسی

گرایش: __

به استناد مصوبه هشتصد و شصت و یکمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی آموزشی مورخ ۹۴/۳/۱۶ در مورد تایید برنامه های مدون و دارای مجوز اجرای دانشگاه های گروه یک تا زمان بازنگری در شورای برنامه ریزی آموزش عالی و با عنایت به مصوبه جلسه ۸۶/۷/۲۴ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه تهران در مورد برنامه دکتری رشته مطالعات منطقه ای ، این برنامه تا زمان بازنگری مصوب تلقی می شود.

عبدالرحیم نوه ابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

دانشگاه تهران

مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس

دوره : دکتری

رشته : مطالعات منطقه ای

گرایش : ۱- خاورمیانه

۲- آسیای مرکزی و قفقاز

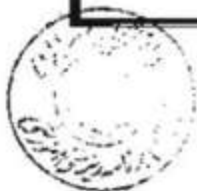
۳- اروپا

۴- آمریکای شمالی

دانشکده : حقوق و علوم سیاسی

مصوب جلسه مورخ ۸۶/۷/۲۴ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه

این برنامه بر اساس آیین نامه وزارتی تفویض اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاههای دارای هیات ممیزه توسط اعضای هیات علمی گروه مطالعات منطقه ای دانشکده حقوق و علوم سیاسی تدوین شده و در یکصد و شصت و هفتمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه مورخ ۸۶/۷/۲۴ به تصویب رسیده است.

مصوبه شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه تهران در خصوص برنامه درسی

رشته : مطالعات منطقه ای با ۴ گرایش
مقطع : دکتری

برنامه درسی دوره دکتری رشته مطالعات منطقه ای با ۴ گرایش که توسط اعضای هیات علمی گروه مطالعات منطقه ای دانشکده حقوق و علوم سیاسی تدوین شده است با اکثریت آراء به تصویب رسید.
• این برنامه از تاریخ تصویب لازم الاجراست.
• هر نوع تغییر در برنامه مجاز نیست مگر آنکه به تصویب شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه برسد.

محمود کمره ای
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه

عبدالرضا سیف
دبیر شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه

رای صادره جلسه مورخ ۸۶/۷/۲۴ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه در مورد تدوین برنامه درسی رشته مطالعات منطقه ای با ۴ گرایش در مقطع دکتری صحیح است. به واحد ذیربط ابلاغ شود.

عباسعلی عمید زقمانی
رئیس دانشگاه

فصل اول

مشخصات کلی رشته

مشخصات کلی دوره دکتری مطالعات منطقه‌ای

۱- تعریف:

امروزه در دانشگاه‌های سراسر جهان در دوره دکتری مطالعات منطقه‌ای شامل دروس نظری و مطالعات تجربی در زمینه مسائل سیاسی، اقتصادی، استراتژیک و نیز روابط خارجی مناطق مختلف جهان دائر شده است. هدف از ایجاد این دوره در دانشگاه تهران کمک به افزایش شناخت علمی از مسائل سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و امنیتی در مناطق مختلف جهان و کشورهای مهم واقع در این مناطق است که هم به غنای معرفت نظری در این زمینه کمک می‌کند و هم حائز جنبه کاربردی است و می‌تواند در خدمت سیاستگذاری‌های خارجی جمهوری اسلامی ایران قرار گیرد. فارغ التحصیلان این رشته علاوه بر امکان فعالیت در مراکز پژوهشی و آموزش عالی، وزارتخانه‌های کشور، اطلاعات و دفاع می‌توانند به عنوان دیپلماتهایی آگاه از جامعه، سیاست، حکومت و اقتصاد کشورهای محل ماموریت خود به اتخاذ مواضع مناسب از سوی سیاستگذاران خارجی کشور و دفاع از حقوق ملت ایران کمک کنند.

۲- هدف: با توجه به اینکه روابط خارجی ایران طیف بسیار وسیعی را در بر می‌گیرد و حساسیت فراوانی دارد، شناخت جامع مناطق مختلف جهان از طریق راه فننازی دوره‌های مطالعات منطقه‌ای، ضرورت پیدا می‌کند. با توجه به اهمیت خاص کشورهای همجوار با جمهوری اسلامی ایران این کشورها مورد نظر قرار می‌گیرند. به همین دلیل چهار گرایش برای مطالعات منطقه‌ای شامل: خاورمیانه، آمریکای شمالی، اروپا، آسیای مرکزی و قفقاز در نظر گرفته شده است. دانشجوی علاوه بر گذراندن دروس عمومی، یکی از گرایشهای فوق را انتخاب و پایان نامه خود را در همان زمینه تهیه می‌کند.

۳- نقش و توانایی فارغ التحصیلان:

فارغ التحصیلان هر یک از گرایش‌ها دارای توانایی تحلیل و ارائه راهکار برای عرصه‌های آموزشی-پژوهشی و اجرایی کشور خواهند بود تا بتوانند در تأمین نیازها و منافع کشور ایفای نقش کنند.

۴- شرایط و ضوابط ورود به دوره:

با توجه به معیبه شوروی گسترش آموزش عالی کلیه فارغ التحصیلان دوره‌های کارشناسی ارشد می‌توانند در آزمون ورودی شرکت کنند.

۵- مواد و ضرایب امتحان ورودی دوره دکترای مطالعات منطقه‌ای :

ردیف	عنوان درس	ضریب
۱	نظریه های منطقه گرایی	۲
۲	نظریه های روابط بین الملل و سیاست خارجی	۱
۳	زبان تخصصی	۱
۴	روش شناسی در علوم سیاسی	۲
۵	نظامهای سیاسی مقایسه‌ای	۱
۶	مسائل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و روابط خارجی یکی از مناطق به انتخاب دانشجو	۳

۶- مشخصات عمومی دوره :

دوره دکترای مطالعات منطقه‌ای شامل دو مرحله آموزشی و پژوهشی است که جز مولرد استثنائی طی ۶ نیمسال به پایان می‌رسد. مرحله آموزشی شامل ۱۸ واحد درسی است که دانشجو موظف است طی سه یا حداکثر چهار نیمسال آنها را بگذراند و در پایان این دوره دانشجو در امتحان جامع شرکت می‌کند و در صورت موفقیت در آن وارد مرحله پژوهشی و تدوین رساله می‌شود.

واحدهای درسی دکترای مطالعات منطقه‌ای :

الف- دانشجویان طی این دوره ۱۸ واحد درسی (۶ واحد الزامی مشترک و ۱۲ واحد تخصصی) و ۲۰ واحد پایان‌نامه و در مجموع ۳۸ واحد درس خواهند گذراند. دانشجویان در هر گرایش خاص ۶ واحد اجباری می‌گذرانند و از مجموع سایر دروس اختیاری در آن گرایش ۶ واحد را انتخاب می‌کنند و می‌گذرانند.

ب- در صورتی که مدرک کارشناسی ارشد دانشجوی دوره دکترای غیر از رشته‌ای غیر از مطالعات منطقه‌ای در گرایش مربوط باشد، وی موظف به گذراندن ۱۶ واحد از دروس مربوط به گرایش خاص منطقه‌ای مورد نظر از دروس دوره کارشناسی ارشد خواهد بود. مدت زمان لازم جهت گذراندن واحدهای پیش نیاز طول دوره محسوب نخواهد شد. دانشجویان هر گرایش باید به زبان تخصصی منطقه تسلط داشته و امتحان آن را پیش از امتحان جامع گذرانده باشند: در گرایش خاورمیانه زبان عربی، در گرایش آسیای مرکزی و قفقاز زبان روسی، در گرایش اروپا یکی از زبانهای اروپایی (فرانسه یا آلمانی)، در گرایش آمریکای شمالی، انگلیسی، فرانسه یا اسپانیولی.

ج- دانشجو مجاز است در هر نیمسال بین ۶ تا ۸ واحد درس بگذراند.

د- دانشجو در آخرین نیمسال قبل از امتحان جامع و نیز در شرایط استثنائی مجاز به گذراندن کمتر از ۶ واحد درسی خواهد بود.

فصل دوم

جداول دروس

جدول های درس های جبرانی گرایشهای چهارگانه
دکتری رشته مطالعات منطقه ای

جدول درس های جبرانی مشترک گرایشهای چهارگانه

ردیف	نام درس	واحد	ساعت		پیش نیاز
			جمع	نظری عملی	
۱	روش پژوهش در مطالعات منطقه ای	۲	۳۲	-	ندارد
۲	سیاست بین الملل	۲	۳۲	-	ندارد
۳	تحولات نظری در روابط بین الملل، جهانی شدن و منطقه گرایی	۲	۳۲	-	ندارد
۴	اقتصاد سیاسی بین الملل	۲	۳۲	-	ندارد
۵	نظام امنیت بین الملل و منطقه ای	۲	۳۲	-	ندارد
	جمع	۱۰	۱۶۰	-	-

جدول درس های جبرانی گرایش اروپا

ردیف	نام درس	واحد	ساعت		پیش نیاز
			جمع	نظری عملی	
۱	سیاست و حکومت در اروپا	۲	۴۸	-	-
۲	تاریخ سیاسی - اجتماعی اروپا	۲	۴۸	-	-
۳	مسائل اقتصادی اروپا	۲	۴۸	-	-
	جمع	۶	۱۴۴	-	-

جدول درس های جبرانی گرایش خاورمیانه

ردیف	نام درس	واحد	ساعت	
			جمع	نظری / عملی
۱	سیاست و حکومت در خاورمیانه	۲	۴۸	- / ۴۸
۲	تاریخ سیاسی - اجتماعی خاورمیانه	۲	۴۸	- / ۴۸
۳	مسائل اقتصادی خاورمیانه	۲	۴۸	- / ۴۸
	جمع	۶	۱۴۴	- / ۱۴۴

جدول درس های جبرانی گرایش آسیای مرکزی و قفقاز

ردیف	نام درس	واحد	ساعت	
			جمع	نظری / عملی
۱	سیاست و حکومت در آسیای مرکزی و قفقاز	۲	۴۸	- / ۴۸
۲	تاریخ سیاسی - اجتماعی آسیای مرکزی و قفقاز	۲	۴۸	- / ۴۸
۳	مسائل اقتصادی آسیای مرکزی و قفقاز	۲	۴۸	- / ۴۸
	جمع	۶	۱۴۴	- / ۱۴۴

جدول درس های جبرانی گرایش آمریکای شمالی

ردیف	نام درس	واحد	ساعت	
			جمع	نظری / عملی
۱	سیاست و حکومت در آمریکای شمالی	۲	۴۸	- / ۴۸
۲	تاریخ سیاسی - اجتماعی آمریکای شمالی	۲	۴۸	- / ۴۸
۳	مسائل اقتصادی کشورهای آمریکای شمالی	۲	۴۸	- / ۴۸
	جمع	۶	۱۴۴	- / ۱۴۴

جدول دروسهای الزامی مشترک

ردیف	نام درس	واحد			ساعت		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	نظریه های مطالبات منطقیه ای	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۲	روش پژوهش در مطالعات منطقیه ای	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۳	جهانی شدن و منطقیه گرایی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
-	جمع	۶	-	۶	۹۶	-	۹۶

جدول دروسهای تخصصی گرایش خاور میانه

ردیف	نام درس	واحد			ساعت		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	تحولات سیاسی جاری در خاورمیانه	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۲	روابط میان کشورهای خاورمیانه	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۳	اقتصاد سیاسی خاورمیانه	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
جمع		۶	-	۶	۹۶	-	۹۶

جدول دروسهای انتخابی گرایش خاور میانه

ردیف	نام درس	واحد			ساعت		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	سازمانهای منطقه‌ای خاورمیانه	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۲	مسائل استراتژیک خاورمیانه	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۳	فرهنگ و جامعه در خاورمیانه	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۴	دموکراسی و حقوق بشر در خاورمیانه	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۵	روابط ایران و کشورهای خاورمیانه	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۶	تاریخ تحولات سیاسی - اجتماعی خاورمیانه	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۷	روابط خارجی کشورهای خاورمیانه	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۸	نقش کشورهای فرمانروایی در تحولات خاورمیانه	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۹	تحقیق مستقل در مسائل خاورمیانه	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۰	سمینار تحولات جاری در خاورمیانه	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
جمع		۲۲	-	۲۲	۳۲۰	-	۳۲۰

دانشجو موظف است ۶ واحد دروس تخصصی و از مجموعه دروس انتخابی ۶ واحد (۳ آدرس) و در مجموع ۱۲ واحد درسی از دروس فوق را بگذراند.

جدول دروسهای تخصصی گرایش آسیای مرکزی و قفقاز

ردیف	نام درس	واحد			ساعت		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	تحولات سیاسی جاری در آسیای مرکزی و قفقاز	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۲	روابط میان کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۳	اقتصاد سیاسی آسیای مرکزی و قفقاز	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
	جمع	۶	-	۶	۹۶	-	۹۶

جدول دروسهای انتخابی گرایش آسیای مرکزی و قفقاز

ردیف	نام درس	واحد			ساعت		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	سازمانهای منطقه‌ای در آسیای مرکزی و قفقاز	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۲	مسائل استراتژیک آسیای مرکزی و قفقاز	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۳	فرهنگ و جامعه در آسیای مرکزی و قفقاز	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۴	دموکراسی و حقوق بشر در آسیای مرکزی و قفقاز	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۵	روابط ایران و کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۶	تاریخ تحولات سیاسی - اجتماعی آسیای مرکزی و قفقاز	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۷	روابط خارجی کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۸	نقش روسیه در تحولات آسیای مرکزی و قفقاز	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۹	تحقیق مستقل در مسائل آسیای مرکزی و قفقاز	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۰	مستیان تحولات جاری در آسیای مرکزی و قفقاز	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
	جمع	۲۲	-	۲۲	۳۲۰	-	۳۲۰

دانشجو موظف است ۶ واحد دروس تخصصی و از مجموعه دروس انتخابی ۶ واحد (۳ درس) و در مجموع ۱۲

واحد درسی از دروس فوق را بگذراند.

جدول دروس تخصصی گرایش اروپا

ردیف	نام درس	واحد			ساعت		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	تحولات سیاسی جاری در اروپا	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲
۲	روابط میان کشورهای اروپا	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲
۳	اقتصاد سیاسی اروپا	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲
	جمع	۶	-	۶	۶۶	-	۶۶

جدول دروس انتخابی گرایش اروپا

ردیف	نام درس	واحد			ساعت		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	مسائل استراتژیک اروپا	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲
۲	جامعه و فرهنگ در اروپا	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲
۳	تحولات فرهنگی اروپا	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲
۴	ادبیات سیاسی در اروپای معاصر	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲
۵	شناخت سیاست مداران تأثیر گذار	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲
۶	جریانه‌های فکری در اروپای معاصر	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲
۷	روابط ایران و کشورهای اروپایی	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲
۸	تاریخ تحولات سیاسی - اجتماعی معاصر اروپا	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲
۹	خانواده های سیاسی اروپا	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲
۱۰	بررسی معاهدات مهم در درون اتحادیه اروپا	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲
۱۱	روابط خارجی اتحادیه اروپا	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲
۱۲	تحقیق مستقل در مسائل اروپا	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲
۱۳	سعیار تحولات جاری در اروپا	۲	-	۲	۲۲	-	۲۲
	جمع	۲۶	-	۲۶	۲۱۶	-	۲۱۶

دانشجو موظف است ۶ واحد درس تخصصی و از مجموعه دروس انتخابی ۶ واحد (۳ درس) و در مجموع

۱۲ واحد درس از دروس فوق را بگذراند.

جدول دروسهای تخصصی گرایش آمریکای شمالی

ردیف	نام درس	واحد			ساعت		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	تحولات سیاسی جاری آمریکای شمالی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۲	روابط میان کشورهای آمریکای شمالی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۳	اقتصاد سیاسی آمریکای شمالی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
	جمع	۶		۶	۹۶	-	۹۶

جدول دروسهای انتخابی گرایش آمریکای شمالی

ردیف	نام درس	واحد			ساعت		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	سازمانهای منطقه‌ای آمریکای شمالی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۲	مسائل استراتژیک آمریکای شمالی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۳	فرهنگ و جامعه در آمریکای شمالی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۴	مذهب و هویت در آمریکای شمالی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۵	دموکراسی و حقوق بشر در آمریکای شمالی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۶	روابط ایران و ایالات متحده	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۷	آمریکا و نظام بین‌الملل	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۸	سیاست خارجی ایالات متحده	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۹	تحقیق مستقل در مسائل آمریکای شمالی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
۱۰	سخت‌افزار تحولات جاری در آمریکای شمالی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲
	جمع	۲۲		۲۲	۳۲۰	-	۳۲۰

دانشجو موظف است ۶ واحد دروس تخصصی و از مجموعه دروس انتخابی ۶ واحد (۳ درس) و در مجموع ۱۲ واحد درسی از دروس فوق را بگذراند.

فصل سوم

سرفصل دروس

نام درس : نظریه‌های مطالعات منطقه‌ای

نوع درس : نظری

تعداد واحد : ۲

پیش نیاز : ندارد

هدف : با توجه به رشد فزاینده منطقه‌گرایی و شکل گرفتن همکاری‌ها و نهادهای منطقه‌ای از یک سو و انتقال اصلی‌ترین کتاکش‌ها و تعارضات بین‌المللی از سطح جهان به سطح منطقه‌ای، درک پیچیدگی‌ها و تحولات ساختار و فرایندهای منطقه‌ای ضرورت می‌یابد. هدف از این درس ایجاد پلی میان نظریه‌های روابط بین‌الملل و سیاست خارجی با مطالعات منطقه‌ای در کنار شناخت نظریه‌های میان برد منطقه‌ای است.

مرفصل‌های درس :

کلیات : جایگاه، اهمیت و تاریخچه نظریه‌پردازی در روابط بین‌الملل

مبانی فراتنظری نظریه‌های روابط بین‌الملل

جایگاه منطقه‌گرایی در نظریه‌پردازی بین‌المللی

نظریه‌های کلان و کاربرد مفاهیم، مفروضه‌ها و گزاره‌های آنها در مطالعه مناطق

واقع‌گرایی (موازنه قدرت، امنیت، اتحادها و...)

لیبرالیسم (صلح دموکراتیک، نهادگرایی، و...)

سازمان‌نگاری (امنیت منطقه‌ای، همگرایی و...)

نظریه‌های انتقادی و مطالعه مناطق (نظام جهانی، نظریه انتقادی، پساتجددگرایی، فمینیسم)

نظریه‌پردازی میان‌برد در سطح منطقه

(۱) همگرایی منطقه‌ای

فدرالیسم و کنفدرالیسم

کارکردگرایی

نوکارکردگرایی

ارنباطات

۲) امنیت منطقه‌ای

نظریه‌های لیبرال

نظریه‌های واقع‌گرایانه

نظریه‌های سازمان‌گاران

تحلیل سیاست خارجی

تحلیل واقع‌گرا و نوگرا

تحلیل سازمان‌گارانه

تحلیل روان‌شناختی

سایر نظریه‌های تحلیل سیاست خارجی

منابع:

۱- جیمز دوئرتی و رابرت فالتر گراف، نظریه‌های متعارض در روابط بین‌الملل، تهران: قومس، ۱۳۷۲

۲- سید حسین سیف‌زاده، نظریه‌های روابط بین‌الملل، تهران: سفیر، ۱۳۶۸

۳- کارل دوئیچ و دیگران، نظریه‌های روابط بین‌الملل، تهران: سفیر، ۱۳۷۵

۴- الهه کولایی، اکو و همگرایی منطقه‌ای، تهران: مطالعات خاورمیانه، ۱۳۷۶

- 5- Joseph Nye and Others, *Comparative Regional Integration: Concept and Measurement*, International Organization, xxii, Autumn, 1968
6- Robert Lieber, *Theory and World Politics*, Cambridge: Winthrop Publishers, 1972
7- Ernest Hass, *Beyond the Nation State*, Calif. Stanford University Press, 1904

۱۷

نام درس: روش پژوهش در مطالعات منطقه ای

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: ندارد

هدف: درس روش‌شناسی در روابط بین‌الملل با پیگیری دگرگونی‌ها و تکامل روش‌های پژوهش پدیده‌های اجتماعی شروع می‌شود. کاربرد روش علوم تجربی در پژوهش پدیده‌های اجتماعی، دشواری‌های مربوطه و راه حل‌های این دشواری‌ها درون مایه اصلی این درس را تشکیل می‌دهد. هدف نهایی درس عبارتست از توانمند ساختن پژوهشگران در کاربرد روش علمی در طراحی پژوهش پدیده‌های اجتماعی یا توجه به ویژگی‌ها و تفرقات‌های این پدیده‌ها با تأکید بر پدیده‌های سیاسی و روابط بین‌الملل.

سرفصل‌های درس:

بهره نخست: کاربرد روش‌های علمی در پژوهش‌های سیاسی

بخش نخست: فرق میان روش‌های سنتی و روش علمی پژوهش سیاسی

بخش دوم: مراحل روش پژوهش علمی پدیده سیاسی

بخش سوم: نگرش و گمانه پردازی در علوم سیاسی

بخش چهارم: شانس‌سازی در علوم سیاسی

بهره دوم: طراحی پژوهش

بخش نخست: عملیاتی و اتدلاء پذیر کردن طرح

بخش دوم: عوامل مهم در طراحی پژوهش

بخش سوم: دشواری‌های نمونه برداری

بخش چهارم: پژوهش مقایسه ای

منابع:

Joseph Matvey and Tsze Chan, Regionalism and Globalization: Essays on Appalachia, Globalization, and Global Computerization, 2005

- 2-Margot E. Fassler and Rebecca A. Baltzer *The Divine Office in the Latin Middle Ages: Methodology and Source Studies, Regional Developments, Hagiography.*, 2000
- 3-William Riker, *The Theory of Political Coalition*, New Haven, Yale University, 1962
- 4-Ake E. Andersson, David F. Batten, Borje Johansson, and P. Nijkamp, *Advances In Spatial Theory and Dynamics (Studies in Regional Science and Urban Economics)*, 1989
- 5-Philippe Schmitter, *Three Neo-Functional Hypothesis about Regional Integration*, *International Organization*, Winter, 1986
- 6-Yoshinabo Yamamoto, *Globalism, Regionalism, and Nationalism, USA: Blackwell*, 1999

نام درس: جهانی شدن و منطقه گرایی

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: ندارد

هدف: هدف شناخت جهانی شدن و منطقه گرایی و رابطه آنها با یکدیگر و اثر آن بر منافع ملی کشورها است. پس از گذراندن این درس دانشجویان خواهند توانست راهکارهای مناسب جهت همگرایی های منطقه‌ای را جستجو کرده و جهت تأمین منافع ملی روشهای متفاوت تجزیه و تحلیل و منافع و مضار سناریوهای مختلفی را به منظور حل مشکلات و رفع موانع اجرایی مورد پیابند. یعنی دانشجویان از مبانی نظری و آگاهی و توانایی تجزیه و تحلیل عملی و انطباق الگوهای نظری بر مطالعات موردی برخوردار شوند. با ایجاد زمینه درک علمی از مسائل کشورهای منطقه و جهان به تصمیم سازی مسئولین یا متولیان سیاست خارجی کشور، نهادهای تخصصی دولتی و شرکت‌های خصوصی کمک خواهد شد.

سرفصل‌های درس:

۱. جهانی شدن و منطقه گرایی (موامل همگرایی و واگرایی منطقه‌ای تاریخی، جغرافیایی، فرهنگی، قومی و مذهبی)
 ۲. نظریه‌های جهانی شدن و منطقه گرایی (هم‌پیوندی‌های اقتصادی: اتحادیه گمرکی، بازار مشترک...)
 ۳. مؤسسات منطقه‌ای بین‌المللی چون *GATT- WTO- WB- IMF* و ... و نقش آنها در اقتصاد و سیاست جهانی، منطقه‌ای و ملی
 ۴. سازمان‌های منطقه‌ای - ملی، قدرتهای ذی نفوذ در منطقه (هژمونی و قدرت‌های بزرگ)
 ۵. مسائل و مشکلات جهانی و منطقه‌ای و اثرات آنها بر همدیگر
- سازمان‌های منطقه‌ای سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی هستند. روابط قدرت‌های بزرگ (به ویژه هژمونی) دیدگاه‌های رقابتی یا خصمانه تصمیم گیرندگان بر موفقیت سازمان‌های منطقه‌ای و کشورها در نفوذ، ادغام و همگرایی در اقتصاد و سیاست جهانی مؤثرند. دانشجویان شناخت، تجزیه و تحلیل، ارائه راه کارهای متفاوت (سناریوهای ممکن) جهت تأمین بهتر منافع ملی و منطقه‌ای و احتمالاً جهانی را از طریق نفوذ، ادغام و همگرایی بصورت مقاله پایان ترم ارائه می دهند.

- 1- Jeffrey A. Hart, *Responding to Globalization* – 2000
- 2- Sajal Lahiri, *Regionalism and Globalization: Theory and Practice* - Page xix. 2001
- 3- Grugel, Wil Hout. *Regionalism Across the North-South Divide: State Strategies and Globalization* . 1999
- 4- Sharnini Nesadurai. *Globalisation, Domestic Politics and Regionalism: The ASnEAN Free Trade Area* . 2003
- 5- Stefan Schirm, *Globalization and the New Regionalism: Global Markets, Domestic Politics and Regional Cooperation* , 2002
- 6- Anthony Bende-Nabende , *Globalisation, Fdi, Regional Integration and Sustainable Development: Theory, Evidence and Policy*, 2002
- 7- Aseem Pakash and Jeffrey A Hart, *Globalization and Governance*, London: Routledge, 1999
- 8- Joseph Stiglitz, *Globalization and Its Discontents*, USA: Penguin, 2002

نام درس : تحولات سیاسی جاری در خاورمیانه

نوع درس : نظری

تعداد واحد : ۲

پیش نیاز : ندارد

هدف : از مهمترین مسائل و حوزه های موضوعی که در شناخت روندها، ویژگیها، تحولات داخلی و نیز روابط درون- منطقه‌ای و روابط بین‌المللی مؤثر است، مسائل مرتبط با سیاست و حکومت در منطقه می‌باشد. هدف از این درس شناخت سیاست و حکومت در کشورهای منطقه، تفاوتها و شباهت‌های ساختاری و سایر عوامل مهم می‌باشد.

مرفصل‌های درس :

۱) تحول حکومت در خاورمیانه قرن ۱۹ و آغاز قرن ۲۰ تحت تأثیر اروپا

۱. فروپاشی عثمانی و تشکیل دولت- کشورهای جدید خاورمیانه

۲. نقش قدرتهای استعماری در ایجاد خاورمیانه جدید

۲) خاورمیانه جدید (مصر، ترکیه، ایران، سوریه، عراق، لبنان، اردن، کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس، اسرائیل)

۱. مشروعیت

۲. فرهنگ سیاسی و ایدئولوژی (اسلام، ملی‌گرایی عربی، پان‌ترکیسم، صهیونیسم)

۳. تأثیر اسرائیل بر سیاست و حکومت کشورهای خاورمیانه

۴. قانون اساسی و نظام حکومتی و قوای سه‌گانه

۵. احزاب و گروههای سیاسی

۶. ارتش

۷. روابط خارجی

۳) روند تحولات سیاسی- اجتماعی و اصلاحات در کشورهای خاورمیانه در عصر جهانی شدن

منابع:

1-David E. Long, Bernard Reich, and Mark Gaslorowski, *The Government and Politics of the Middle East and North Africa*, January 2007.

2-Monte Palm, *The Politics of the Middle East*, 2006.

3 - Robert Springbourg and James A. Bill, *Politics in the Middle East*, 5th edition, Sept 1999.

عنوان درس: روابط میان کشورهای خاورمیانه

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: در این درس، دانشجویان با پیشینه تاریخی روابط میان کشورهای خاورمیانه و مسائل موجود در روابط معاصر آنها آشنایی پیدا خواهند کرد. موانع اقتصادی، اجتماعی و سیاسی بر سر راه بهبود روابط این کشورها و راه های از بین بردن این موانع مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

سرفصل های درس:

- ۱- معرفی موضوع و شرح اهداف درس.
- ۲- تاریخ روابط میان کشورهای خاورمیانه.
- ۳- تحلیل عوامل سبب ساز جنگ و درگیری بین این کشورها.
- ۴- شرایط برقراری روابط دوستانه سیاسی در خاورمیانه.
- ۵- راه های افزایش همکاری های دوجانبه و چند جانبه سودآور اقتصادی بین کشورهای خاورمیانه.
- ۶- چگونگی ایجاد و تقویت نظام منطقه ای مناسب و موثر برای حفظ منافع مشترک کشورهای خاورمیانه.

منابع:

- ۱- محمد رفیعی مهرآبادی (ترجمه و اقتباس). نفت، سیاست و کودتا در خاورمیانه. (جلد چهارم از جنگ اکتبر ۱۹۷۳ تا سقوط رژیم پهلوی). تهران: رسام، ۱۳۶۸.

- 2-Barnett, Michael and Shibley Telhami, eds. *Identity and Foreign Policy in the Middle East*. Cornell University Press, 2002.
- 3-Halliday, Fred. *The Middle East in International Relations: Power, Politics and Ideology*. Cambridge University Press, 2005.
- 4-Hinnebusch, Raymond A and Anoushiravan Ehteshami. *The Foreign Policies of Middle East States*. Lynne Rienner Publishers, 2002.
- 5- Pauly, Robert J. *US Foreign Policy and the Persian Gulf*. Ashgate Publishing, 2005

عنوان درس: اقتصاد سیاسی خاورمیانه

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: هدف اصلی این درس، آشنا شدن دانشجویان با دیدگاه های نظری و اپیدئولوژیک در مطالعات علمی اقتصاد سیاسی خاورمیانه، علل شکست کشورهای خاورمیانه در اجرای سیاست های موفق توسعه پایدار به رغم وفور منابع استراتژیک انرژی در منطقه، و چشم انداز آینده توسعه ملی و منطقه ای در خاورمیانه می باشد.

سرفصل های درس:

۱- معرفی موضوع و اهداف درس،

۲- بررسی واقعیت های اقتصاد سیاسی و رابطه بین اصلاحات اقتصادی و سیاسی در خاورمیانه،

۳- ماهیت و میزان وابستگی خارجی در نظام اقتصادی و سیاسی منطقه و نقش کنشگران خارجی در توسعه اقتصادی و سیاسی خاورمیانه، با تاکید برمسائل مربوط به سرمایه گذاری خارجی در صنعت نفت و گاز خاورمیانه، نقش شرکتهای چندملیتی در فعالیت های اقتصادی خاورمیانه، و نظام های پولی و مالی در حال تحول در خاورمیانه،

۴- بررسی پیامدهای ادغام خاورمیانه در نظام اقتصادی جهانی با تاکید بر آثار مثبت انتقال فن آوری پیشرفته، مدیریت منابع استراتژیک؛ و آثار منفی وابستگی به کمکهای توسعه اقتصادی، آسیب پذیری در برابر تحریم های اقتصادی و افزایش نابرابری ها.

منابع:

- 1- Gause, Gregory III. *Oil Monarchies: Domestic and Foreign Security Challenges in the Arab Gulf States*. Council of Foreign Relations, 1997.
- 2- Henry, Clement M. and Robert Springborg. *Globalization and the Politics of Development in the Middle East*. Cambridge University Press, 2001.
- 3- Heydemann, Stevn, ed. *Networks of Privileges in the Middle East: The Politics of Economic Reform Revisited*. Palgrave Macmillan, 2004.
- 4- Hourani, Albert and et al., eds. *The Middle East: A Reader*. University of California Press, 1993.
- 5- Hudson, Michael B. ed. *Middle East Dilemma: The Politics and Economics of Arab Integration*. Columbia University Press, 1999.
- 6- Richards, Alan and John Waterbury. *A Political Economy of the Middle East*. Westview Press, 1990.

نام درس: سازمان‌های منطقه‌ای خاورمیانه

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی بیاری در خاورمیانه- روابط میان کشورهای خاورمیانه- اقتصاد سیاسی خاورمیانه

هدف: هدف از این درس فراهم آوردن یک چارچوب پایهای برای درک سازمان منطقه‌ای بین‌المللی، فراهم آوردن توانائی و ظرفیت تحلیل در نزد دانشجویان است. دانشجویانی که با موفقیت چنین درسی را بگذرانند می‌بایست قادر باشند انواع گوناگون سازمان بین‌المللی منطقه‌ای را مشخص سازند و خصوصیات مهم هر کدام را مورد بحث قرار دهند، نظریه‌ها و مفاهیم گوناگون مورد استفاده برای مطالعه این سازمان‌ها را مورد بحث قرار دهند، ساختارها و فعالیت‌های ارکان اصلی آنها را توصیف کنند، بتوانند شناخت تخصصی‌تر در باره این نهادها را بسط دهند و عملکرد گذشته و چشم انداز آینده آنها را ارزیابی کنند.

سرفصل‌های درس:

مبانی فلسفی و نظری سازمان‌های بین‌المللی منطقه‌ای

واقع‌گرایی

لیبرالیسم

کثرت‌گرایی

همبستگی

نظریه‌های کارکردی و نوکارکردی

پیشینه تاریخی سازمان‌های بین‌المللی منطقه‌ای

ویژه تشکیلاتی سازمان‌های بین‌المللی منطقه‌ای

نقش سازمان‌های بین‌المللی منطقه‌ای

حل و فصل مسألت آمیز اختلافات

امنیت دسته جمعی

ایجاد و حفظ صلح

پیشبرد امر همکاری و همگرایی منطقه‌ای

مقایسه سازمان‌های بین‌المللی منطقه‌ای و جهانی

آینده سازمان‌های بین‌المللی منطقه‌ای

سازمان‌های بین‌المللی منطقه خاورمیانه

اتحادیه عرب

سازمان کنفرانس اسلامی

شورای همکاری خلیج فارس

منابع:

- 1-Finn Laursen, *Comparative Regional Integration: Theoretical Perspectives*, 2002.
- 2-R. K. Ramazani, *The Gulf Cooperation Council: Record and Analysis*, 1988.
- 3-Ugo Fasano and IMF Staff, *Monetary Union among Member Countries of the GulfCooperationCo*, 2003.

عنوان درس: مسائل استراتژیک خاورمیانه

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری در خاورمیانه- روابط میان کشورهای خاورمیانه- اقتصاد سیاسی خاورمیانه

هدف: در این درس، دانشجویان با مسائل استراتژیک در منطقه خاورمیانه آشنا خواهند شد. مفاهیم سنتی امنیت در پی جنگ سرد نیاز به بازتعریف داشته، و یکی از اهداف مهم این درس تأکید بر جنبه های جدید امنیت مانند امنیت انسانی، امنیت محیط زیست، امنیت انرژی، و امنیت همه گیر مطرح شده در مطالعات استراتژیک خاورمیانه می باشد.

سرفصل های درس:

۱- معرفی موضوع و اهداف درس،

۲- مقایسه مفاهیم سنتی و جدید امنیت در خاورمیانه،

۳- ساختار نظام امنیت منطقه خاورمیانه و رابطه این ساختار با نظام بین المللی،

۴- علل و پیامدهای ناامنی در منطقه به ویژه دلایل درگیری ها و جنگهای داخلی، قومی و منطقه ای،

۵- بررسی سیاستگذاری دفاعی کنشگران منطقه ای و فرامنطقه ای فعال در محیط امنیتی خاورمیانه، و تأکید بر

توازن قوای نظامی، توانایی ها و محدودیت های امنیتی کشورهای خاورمیانه، دلایل و پیامدهای مسابقات تسلیحات متعارف و

غیرمتعارف، راه های مقابله با تهدیدهای امنیتی جدید در خاورمیانه،

۶- چشم انداز آینده امنیت منطقه ای خاورمیانه.

منابع:

- 1- Milton-Edwards. *Conflicts in the Middle East since 1945*. Routledge, 2003.
- 2- Pelcouits, Norman A. *Security Guarantees in Middle East Settlement*. Sage Publications, 1976.
- 3 Roy R. Anderson and et al. *Politics and Change in the Middle East: Sources of Conflict and Accommodation*, 8th edition, Prentice Hall, 2006.
- 4- Rubin. Barry. *Armed Forces in the Middle East: Politics and Strategy*, Routledge, 2001.
- 5- Sampson, Anthony. *The Arms Bazaar*. The Viking Press, 1978.
- 6 - Yeselbursa, B. *The Baghdad Pact: Anglo-American Defence Policies in the Middle East, 1950-59*. Routledge, 2005

عنوان درس : فرهنگ و جامعه در خاورمیانه

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیش تیاژ : تحولات سیاسی جاری در خاورمیانه- روابط میان کشورهای خاورمیانه- اقتصاد سیاسی خاورمیانه

هدف : در این درس، به بررسی و تحلیل ابعاد مختلف رابطه فرهنگ و جامعه در خاورمیانه با تاکید بر رنسانس فرهنگ خاورمیانه ای در قرون هجدهم و نوزدهم، و باز پیدایش اندیشه های اسلام گرایان، پان عربیست ها و سایر قوم گرایان خاورمیانه در قرون بیست و بیست و یکم پرداخته می شود.

سرفصل های درس:

۱- معرفی موضوع و اهداف درس،

دوران جدید، دوران اسلامی، شکل گیری جوامع خاورمیانه کنونی در عهد باستان

۲- بررسی جایگاه فرهنگ و تنوع فرهنگی در جوامع خاورمیانه،

۳- نقش توسعه فرهنگی در روابط اجتماعی در خاورمیانه،

۴- نقش اسلام ایران عامل ترکی و اروپا،

۵- نقش دین (به ویژه تفکر اسلامی و وحدت اسلامی) در توسعه فرهنگی خاورمیانه،

۶- بررسی نارسایی های فرهنگی و پدیده تهاجم فرهنگی و راه های مقابله با آنها،

۷- نقش رسانه ها و فن آوری اطلاعاتی نوین در فرهنگ سازی خاورمیانه.

منابع :

1- Antunius, George. *The Arab Awakening*. Capricorn Books, 1946.

2- Bates, D. and A. Rassam. *Peoples and Cultures of the Middle East*. 2nd edition, Prentice-Hall, 2001.

3-Hourani, Albert. *Arab Thought in the Liberal Age, 1798-1939*. London: Oxford University Press, 1962.

4- Halim, Barakat. *The Arab World: Society, Culture and State*. Los Angeles: University of California Press, 1993.

5-Jawed, Nasim A. *Islam's Political Culture: Religion and Politics in the Predivided Pakistan*. University of Texas Press, 1999.

نام درس: دموکراسی و حقوق بشر در خاورمیانه

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری در خاورمیانه - روابط میان کشورهای خاورمیانه - اقتصاد سیاسی خاورمیانه

هدف: از زمان انتشار اعلامیه حقوق بشر در ۱۹۴۸ تعداد زیادی از کشورها یک سلسله معاهدات مهم حقوق بشری را در سطح جهانی و منطقه‌ای منعقد ساخته‌اند. هر چند رشد رژیم‌های بین‌المللی و منطقه‌ای حقوق بشر نشان از ستایش رسمی دولت‌های ملی مستقل از حقوق بشر دارد، اما این حقوق در عمل در میان بسیاری از این دولت‌ها مورد حمایت نبوده است. با توجه به این نکات هدف و ضرورت اصلی این درس آموزش دادن به دانشجویان است که به‌طور انتقادی در پاره و جبهه سیاسی مردم‌سالاری و حقوق بشر بیندیشند. توجه این درس به رابطه بین مردم‌سالاری و حقوق بشر، حفظ مردم‌سالاری در خاورمیانه جدید و فرایند مردم‌سالار سازی و اثر آن بر حمایت از حقوق بشر معطوف است. برای رسیدن به این هدف، در درس حاضر مفاهیم اصلی معرفی می‌شوند، به لحاظ نظری و تجربی مورد واکرسی قرار می‌گیرند و رابطه پیچیده بین آنها بررسی می‌شود.

سرفصل‌های درس:

حقوق بشر بین‌المللی

سیاست و فرهنگ

سیاست و اقدام جمعی

نظریه مردم‌سالاری

مردم‌سالاری و نابرابری

اقتدارگرایی و مردم‌سالاری

آیا مردم‌سالاری در همه جا قابل اعمال است؟

سرمايه اجتماعی و مردم‌سالاری

انداره مطلوب امور، مردم‌سالاری و حقوق بشر

منه‌ب و مردم‌سالاری

حقوق بشر و سیاست بین‌الملل

خاورمیانه و حقوق بشر

اسناد و نهادهای حقوق بشری در خاورمیانه

سیاست در خاورمیانه

هویت فرهنگی خاورمیانه

اقتدارگرایی در خاورمیانه

مردم‌سالاری در خاورمیانه

اسلام و مردم‌سالاری در خاورمیانه

منابع :

- 1-Tareq Y. Ismael, *Middle East Politics Today: Government and Civil Society*, 2001.
- 2 -Finn Laursen, *Comparative Regional Integration: Theoretical Perspectives*, 2002.

درس: روابط ایران و کشورهای خاورمیانه

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری در خاورمیانه- روابط میان کشورهای خاورمیانه- اقتصاد سیاسی خاورمیانه

هدف: خاورمیانه به عنوان یکی از مهمترین مناطق جهان و مهد تمدنهای کهن از دیرباز از جایگاهی ویژه در روابط خارجی ایران برخوردار بوده است. هدف از این درس شناخت روابط ایران با کشورهای منطقه و تحولات آن است.

سرفصلهای درس:

شکل گیری کشورهای خاورمیانه در آغاز قرن بیستم

روابط ایران و کشورهای خاورمیانه در دوران جنگ سرد

۱) روابط ایران و جبهه پایداری

۲) روابط ایران و عراق

۳) روابط ایران با عربستان و سایر کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس

۴) واگذاری بحرین و مسأله جزایر تنب و ابوموسی

۵) روابط ایران و ترکیه

۶) روابط ایران و اسرائیل

روابط ایران و کشورهای خاورمیانه پس از انقلاب اسلامی ۱۳۵۷

۱) دوره دولت موقت و شناسائی فلسطین

۲) دوران جنگ هشت ساله با عراق

۳) دوران تنش زدانی

۴) تحولات اخیر (از سال ۱۳۸۱ به بعد)

منابع:

1. Freedman, Robert Owen . *The Middle East since Camp David*. 1984

2. Covarrubias, Jack . *Strategic Interests in the Middle East : opposition or support for US foreign policy*. 2007

3. Robin Leonard *British documents on foreign affairs--reports and papers from the Foreign Office confidential print*. 1997

4. Ismael. Tareq. *International Relations of the Middle East; A Study in World Politics*, Syracuse University Press. 1999

5. Sick ed., *Persian Gulf at the Millenium*, Saint Martin Press. 1997

۶- مهدوی، عبدالرضا هوشنگ؛ سیاست خارجی ایران در دوران پهلوی ۱۲۰۰-۱۲۵۷، نشر پیکان، ۱۳۸۰

عنوان درس : تاریخ تحولات سیاسی - اجتماعی خاورمیانه

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری در خاورمیانه - روابط میان کشورهای خاورمیانه - اقتصاد سیاسی خاورمیانه

هدف : مطالعه زمینه شکل گیری تحولات سیاسی - اجتماعی در کشورهای خاورمیانه . در این زمینه بررسی هر یک از کشورها به طور جداگانه انجام خواهد . تعامل و تحولات این کشورها نیز مورد بررسی قرار می گیرد.

سرفصل های درس:

- ۱- استعمار اروپا در خاورمیانه؛ عثمانی، مصر، ایران
- ۲- تاثیر جنگ جهانی اول بر خاورمیانه:
- کنفرانس صلح پاریس، تاسیس جمهوری ترکیه، سوریه و لبنان
- ۳- خاورمیانه بین دو جنگ جهانی و نقش بریتانیا و فرانسه در ایجاد دولت‌های ملی در منطقه
- ۴- تاثیر جنگ جهانی دوم بر خاور میانه:
- تشکیل دولت اسرائیل، اردن، عربستان
- مصر و نهضت ضد استعمار در خاورمیانه
- ۵- خاورمیانه در دوران جنگ سرد:
- مصدق و کودتای ۲۸ مرداد، ناصر و ملی کردن کتال سوئز، کودتاهای عراق
- ۶- خروج بریتانیا از خلیج فارس، مسأله بحرین و سه جزیره، رهنامه نیکسن و نقش ایران و عربستان در تأمین امنیت خلیج فارس
- ۷- انقلاب اسلامی ایران و جنگ ایران و عراق
- ۸- فروپاشی شوروی و پایان نظام دو قطبی:
- حمله نظامی آمریکا به عراق برای بازپس گیری کویت
- سرنگونی صدام حسین و افزایش حضور نظامی آمریکا در منطقه
- تروریسم القاعده و خاورمیانه

منابع:

- 1- chers W.Hostler .Soldier to Ambassador:From D Day Normandy Landing to the Persian Gulf war.San Diego . San Diego University press.2003
- 2- Eli pedeh and Ann winckler .Rethinking Nasserism Gienes vil; University press of Florida.2004
- 3- Craig unger .Hous of Bush . Hous of Sand .the Secret Relation ship between the worlds Two Most Powerful Dynasties.Ny:Scriber.2004

- 4- Larry Diamond, Marc F. Plattner, and Daniel Brumberg. *Islam and Democracy in the Middle East*. UK: Johns Hopkins University Press, 2003.
- 5- Natana J. Delong-Bas. *Wahhabi Islam: From Revival and Reform to Global Jihad*. I.B. Tauris, 2004.

عنوان درس : روابط خارجی کشورهای خاورمیانه

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : تحولات سیاسی جاری در خاورمیانه- روابط میان کشورهای خاورمیانه- اقتصاد سیاسی خاورمیانه

هدف : هدف اصلی این درس آشنایی دانشجویان با ماهیت روابط خارجی کشورهای خاورمیانه در مقایسه با روابط خارجی سایر اعضای نظام بین الملل است، تا بتوانند نقاط اشتراک و تفاوت های موجود را در الگوهای رفتاری سیاست خارجی کشورهای خاورمیانه با سایر کشورها تشخیص داده و به اهمیت جایگاه خاورمیانه در روابط بین الملل پی ببرند.

سرفصلهای درس :

۱- معرفی موضوع و اهداف درس،

۲- تاریخچه روابط خارجی کشورهای خاورمیانه از قرن نوزدهم تا کنون،

۳- بررسی عوامل ملی، منطقه ای و بین المللی تاثیرگذار بر فرآیند سیاست گذاری خارجی در کشورهای خاورمیانه؛ به ویژه در

مرحله تعیین اهداف سیاست خارجی و اجرای سیاست ها،

۴- شناخت سیر تحول اتحادها و پیمان های شکل دهنده نوع روابط کشورهای خاورمیانه

۵- شوروی و خاورمیانه - آمریکا و اروپا - روسیه و چین در خاورمیانه

۶- بررسی راه های مؤثر برای بهبود روابط خارجی کشورهای خاورمیانه.

منابع :

1-Fawcett, Louise. *International Relations of the Middle East*. Oxford University Press, 2005.

2-Hadar, Leon. *Sandstorm: Policy Failure in the Middle East*. Palgrave Macmillan, 2005

3-Lesch, David W., ed. *The Middle East and the United States: A Historical and Political Reassessment*. Westview Press, 2003.

4-Nonneman, Gerd. *Analysing Middle Eastern Foreign Policies: The Relationship With Europe*. Frank Cass, 2005.

5-Sturmer, Michael and et al. ed. *Allies Divided: Transatlantic Policies for the Greater Middle East*. The MIT Press, 1997.

۶- الهه کولایی. علل و پیامدهای توسعه روابط فدراسیون روسیه و اسرائیل (با نگاهی به جمهوری اسلامی ایران). تهران: نشر نگاه، ۱۳۸۶

انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۶

عنوان درس : نقش کشورهای فرامنطقه ای در تحولات خاورمیانه

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری در خاورمیانه- روابط میان کشورهای خاورمیانه- اقتصاد سیاسی خاورمیانه

هدف : هدف اصلی این درس بررسی نقش کشورهای فرامنطقه ای در تحولات و رویدادهای خاورمیانه است. قدرتهای بزرگ جهانی در ادوار مختلف تاریخی در این منطقه دخالت مستقیم و یا غیر مستقیم داشته و به رقابت یا یکدیگر پرداخته اند و رقابت های ملی گرایانه آنان به ویژه در دوران شکوفایی امپریالیسم از مهمترین عوامل عقب ماندگی سیاسی و اقتصادی کشورهای خاورمیانه بشمار می آید.

سرفصل های درس:

۱- پیشینه تاریخی مداخله قدرت های فرامنطقه ای در خاورمیانه.

۲- نقش قدرتهای بزرگ در امنیت خاورمیانه با مداخله در جنگ ها و درگیری های منطقه خاورمیانه.

۳- نقش قدرتهای فرامنطقه ای در توسعه و یا عقب ماندگی سیاسی- اقتصادی خاورمیانه با استفاده از ابزار مختلف سیاست خارجی مانند ایجاد وابستگی اقتصادی و سیاسی در هم پیمانان منطقه ای و دولتهای دست نشانده خود، و سرمایه گذاری در

فعالیت های اقتصادی خاورمیانه

۴- نفت و نقش دولت در کشورهای منطقه

۵- بررسی راه های مقابله با دشمنان نابجا و یکجانبه گرایانه قدرت های فرامنطقه ای در خاورمیانه.

۶- تأثیر اسرائیل بر تحولات سیاسی خاورمیانه

منابع :

- 1- Ansari, Ali M. Ansari. *Confronting Iran: The Failure of American Foreign Policy and the Next Great Crisis in the Middle East*. Basic Books, 2007.
- 2- Barrett, Roby C. *The Greater Middle East and the Cold War: US Foreign Policy Under Eisenhower and Kennedy*. I. B. Tauris 2007.
- 3- Khalidi, Rashid. *Resurrecting Empire: Western Footprints and America's Perilous Path in the Middle East*. Beacon Press, 2005.
- 4- Manantz, Paul and B. S. Steinberg, eds. *Superpower Involvement in the Middle East*. Westview Press, 1985.
- 5- Shibley Telhami and et al. *The Road Ahead: Middle East Policy in the Bush Administration's Second Term*. Brookings Institution Press, 2005.
- 6- Singh, Kanwar Ranvir. *International Society of Oil Companies and British and American Foreign Policy in the Middle East*. Trafford Publishing, 2007.

نام درس: تحقیق مستقل در مسائل خاورمیانه

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری در خاورمیانه- روابط میان کشورهای خاورمیانه- اقتصاد سیاسی خاورمیانه

هدف: هدف از این درس فراهم ساختن زمینه برای دانشجویان دوره دکترا جهت انجام پژوهش انفرادی در حوزه تخصصی خود است. دانشجو در این درس تحت نظر استاد موضوعی را برای تحقیق انتخاب می‌کند و در طول نیمسال موظف به کار بعد روی آن است. موضوع این پژوهش می‌تواند با توجه به نیازهای مطالعاتی دانشجو و یا زمینه پژوهشی مورد نظر در رساله دکترا انتخاب شود.

نام درس: سمینار تحولات جاری در خاورمیانه

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری در خاورمیانه- روابط میان کشورهای خاورمیانه- اقتصاد سیاسی خاورمیانه

هدف: با توجه به سرعت تحولات در منطقه و لزوم بررسی ابعاد مختلف تحولات، این درس به بررسی تحولات جاری در منطقه می‌پردازد. هدف از این درس ایجاد پیوند میان تحولات تاریخی و مسائل ساختاری و فرایندهای بلند مدت در منطقه از یک سو و درک تحولات جدید از سوی دیگر است.

سرفصل‌های درس:

تحولات جاری سیاسی در منطقه

تحولات جاری اقتصادی در منطقه

تحولات جاری فرهنگی در منطقه

تحولات جاری نظامی - استراتژیک در منطقه

آینده منطقه در سایه تحولات جاری

نام درس: تحولات سیاسی جاری در آسیای مرکزی و قفقاز

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: ندارد

هدف: با توجه به اهمیت منطقه آسیای مرکزی و قفقاز و تحولات آن و همچنین تاثیر زمینه های سیاسی و اشکال حکومت و رویکردی آنها در منطقه بر روابط خارجی کشورها، هدف از این درس شناخت سیاست و حکومت در منطقه آسیای مرکزی و قفقاز است.

سرفصل های درس:

پیشینه تاریخی

- حکومت در آسیای مرکزی و قفقاز قبل از قرن نوزدهم
- قفقاز و آسیای مرکزی زیر سلطه روسیه تزاری
- نظام حکومت در اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی
- جایگاه و نقش آسیای مرکزی و قفقاز در سیاست و حکومت اتحاد شوروی
- فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی و تشکیل کشورهای متحد مشترک المنافع
- میراث اتحاد شوروی و فرهنگ سیاسی
- فرایند ملت سازی، مسأله قومیت و نقش ملی گرایی در سیاست
- نقش روسیه، ترکیه، ایران، چین، و جهان غرب در سیاست آسیای مرکزی و قفقاز
- کشورهای نواستقلال آسیای مرکزی (قزاقستان، ازبکستان، تاجیکستان، قرقیزستان، ترکمنستان)

قانون اساسی

گروه های سیاسی

اسلام گرایان و نقش آنها در سیاست و حکومت

ارتش

روابط خارجی

کشورهای قفقاز جنوبی (آذربایجان، گرجستان، ارمنستان)

قانون اساسی

ارتش

روابط خارجی

جنبش های جدایی طلب و منازعات قومی

- 1-Dov Lynch *Engaging Eurasia's Separatist States: Unresolved Conflicts and De Facto States* . 2004
- 2-M.D. Intriligator, A.I. Nikitin, and M. Tehranian *Eurasia: A New Peace Agenda, Volume 1 (Contributions to Conflict Management, Peace Economics and Development)* .2005
- 3-Romen Szporluk *National Identity and Ethnicity in Russia and the New States of Eurasia (International Politics of Eurasia)* .1994
- 4-Freedom House *Nations in Transit 2006: Democratization from Central Europe to Eurasia* .2007
- 5-Kathryn Lyon, Laada Bilantuk, Ben Fitzhugh, and Anatoly M. Khazanov *Post-Soviet Eurasia: Anthropological Perspectives on a World In Transition (Michigan Discussions in Anthropology Series Vol 12)*. 1996

نام درس: روابط میان کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: ندارد

هدف: وضعیت خاص کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز، روابط آنها را با یکدیگر به ابعاد مختلف تحت تاثیر قراردادها است. اختلافات سرزمینی، قومی و ... در کنار تلاش برای همگرایی به روابط میان این کشورها شکل می دهد. هدف از این درس شناخت این روابط است.

سرفصل های درس:

۱- دوران پیش از اتحاد شوروی (اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی)

۲- دوران اتحاد شوروی (اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی)

۳- دوران پس از فروپاشی اتحاد شوروی (اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی)

۴- فرایند ملت سازی، بحران سازی و مسائل آن

(همه موضوعات بصورت کلی و منطقی مورد بررسی قرار می گیرند و سپس به شکل موردی در خصوص هر یک از جمهوری ها بررسی می شوند)

منابع:

1. Kenne Welsbrode. *Central Eurasia - Prize or Quicksand?: Contending Views of Instability in Karabakh, Ferghana, and Afghanistan*. 2000
2. B. Coppiefers *Commonwealth and Independence in Post-Soviet Eurasia*, 1998
3. Moshe Gammer *Community, Identity and the State: Comparing Africa, Eurasia, Latin America and the Middle East*. 2004
4. Michael Waller - *Conflicting Loyalties and the State in Post-Soviet Eurasia*. 1998
5. Irakly Areshidze. *Democracy and Autocracy in Eurasia: Georgia in Transition (Eurasian Political Economy and Public Policy Studies)*. 2007

نام درس : اقتصاد سیاسی آسیای مرکزی و قفقاز

نوع درس : نظری

تعداد واحد : ۲

پیش نیاز: ندارد

هدف : مطالعه و بررسی اقتصاد سیاسی کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز با توجه به تحولاتی که پس از استقلال این کشورها شکل گرفته است .

سرفصل های درس :

- اقتصاد سیاسی اتحاد شوروی
- میراث فروپاشی اتحاد شوروی در آسیای مرکزی و قفقاز
- اتحادیه های اقتصادی در آسیای مرکزی و قفقاز
- اقتصادهای در حال گذار در آسیای مرکزی و قفقاز
- مسائل محیط زیست در آسیای مرکزی و قفقاز
- مشکلات سیاسی - اجتماعی در دوران استقلال
- روابط اقتصادی جمهوری های آسیای مرکزی و قفقاز با جمهوری اسلامی ایران

منابع :

- 1- Gregory Gleason, *Market and Politics in Central Asia*: London: Rutledge, 2003
 - 2- Tom Everet-Heath, *Central Asia*. London:Routledge,2003
 - 3- Lena Jonson, *Russia and A new Central Asia*, London:,1998
- ۲- الهه کولایی، آکر و همگرایی منطقه ای، تهران: مرکز مطالعات خاورمیانه، ۱۳۷۶

نام درس: سازمان‌های منطقه‌ای در آسیای مرکزی و قفقاز

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری در آسیای مرکزی و قفقاز- روابط میان کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز- اقتصاد سیاسی آسیای مرکزی و قفقاز
هدف: با توجه به اهمیت نهادهای منطقه‌ای در مطالعات منطقه‌ای و به ویژه در منطقه آسیای مرکزی و قفقاز که این سازمان‌ها به تبع جدید التاسیس بودن جمهوری‌های منطقه پس از فروپاشی شوروی تشکیل شده اند، این درس به بررسی این سازمان‌ها و اهمیت آنها در ابعاد مختلف می‌پردازد.

سرفصل‌های درس:

۱. ژئوپولیتیک آسیای مرکزی و قفقاز
۲. روابط قدرت در جنبه حضور شوروی یا روسیه تزاری
۳. مشخصات وجود یک منطقه بر اساس نظریه‌های روابط بین‌الملل
۴. سازمان‌های بین‌المللی در منطقه
۵. سازمان ا.ک.و
۶. جامعه کشورهای مستقل مشترک المنافع
۷. گسترش ناتو
۸. سازمان همکاری‌های دریای خزر
۹. سازمان کشورهای دریای سیاه
۱۰. سازمان شانگهای
۱۱. سازمان‌های درون منطقه‌ای (خاص کشورهای به جای مانده از شوروی).
۱۲. آینده همکاری‌های منطقه‌ای

منابع:

1. Farian Sabahi, Daniel Warner. *The Osce and the Multiple Challenges of Transition: The Caucasus and Central Asia* . 2004
2. Touraj. Atabaki . *Central Asia and the Caucasus: transnationalism and diaspora*.2005
- 3 Ian Jefferies.. *The Caucasus and Central Asian Republics at the Turn of the Twenty-First Century: A Guide to the*2003
4. Martha Brill Olcott . *Central Asia's Second Chance* . 2005
- 5 Ariel Cohen.. *Eurasia in Balance: The Us and the Regional Power Shift*.2005

نام درس : مسائل استراتژیک آسیای مرکزی و قفقاز

نوع درس : نظری

تعداد واحد : ۲

پیش نیاز : تحولات سیاسی جاری در آسیای مرکزی و قفقاز- روابط میان کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز- اقتصاد سیاسی آسیای مرکزی و قفقاز

هدف : مطالعه همه جانبه دانشجویان در مورد تهدیدات امنیتی در آسیای مرکزی ، ریشه ها ریشه و عوامل آن ، اقدامات درون منطقه و فرا منطقه ای برای مقابله با تهدیدات

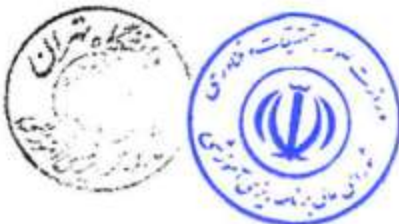
سرفصل های درس :

- بررسی تهدیدات امنیتی - نظامی در آسیای مرکزی و قفقاز
- توانایی نظامی کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز
- اتحادیه های امنیتی در درون منطقه آسیای مرکزی و قفقاز
- اتحادیه های فرا منطقه ای نظامی و امنیتی : ناتو در آسیای مرکزی و قفقاز ، سازمان شانگهای
- مبارزه با تروریسم

منابع :

- 1- Genadi Chufirin .the Security of Caspian Region,Oxrord : Oxford University Press,2001
- 2- Parvizi,Mahdi,The New Great Game in Central Eurasia and the Caspian Region ,Amsterdam:clinge rdael

۳- الهه کولایی، علل و پیامدهای توسعه روابط روسیه و اسرائیل،تهران،دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران،۱۳۸۴

نام درس: فرهنگ و جامعه در آسیای مرکزی و قفقاز

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری در آسیای مرکزی و قفقاز- روابط میان کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز- اقتصاد سیاسی آسیای مرکزی و قفقاز

هدف: در کشورهای منطقه با توجه به سوابق تاریخی و تحولاتی که تجربه کرده اند ساختار اقتصادی- اجتماعی خاصی شکل گرفته که پیامدهای آن از نظر مطالعات منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای حائز اهمیت خاصی است. هدف از این درس شناخت این ساختارها و پیامدهای آنها است.

سرفصل‌های درس:

- ظرفیت‌های اقتصادی کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز
- مسائل قومی، جمعیتی و جنسیتی در آسیای مرکزی و قفقاز
- روابط تجاری منطقه‌ای و بین‌المللی (سازمان‌ها و ترتیبات)
- بحران‌های اجتماعی و روندهای آن
- اهمیت انرژی و مسائل آن
- مسائل دریای خزر و انتقال انرژی از کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز
- جرایم سازمان یافته

منابع:

1. Touraj. Atabaki. *Central Asia and the Caucasus: transnationalism and diaspora* . . 2005
2. Lokman I. Meho, Kelly L. Maglaughlin -. *Kurdish Culture and Society: An Annotated Bibliography*. 2001
3. Boris Z. Rumer, S. V. (Stanislav Viacheslavovich) Zhukov. *Central Asia: The Challenges of Independence* . 1998
4. Malkhaz Grigor ovich Abdushelishvili. *Contributions to the Physical Anthropology of Central Asia and the Caucasus* .1968

نام درس: دموکراسی و حقوق بشر در آسیای مرکزی و قفقاز

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تمولات سیاسی جاری در آسیای مرکزی و قفقاز- روابط میان کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز- اقتصاد سیاسی آسیای مرکزی و قفقاز

هدف: یکی از مسائل اصلی در منطقه آسیای مرکزی و قفقاز مسئله دموکراسی و حقوق بشر است. از آنجا که در شرایطی که دموکراسی و حقوق بشر به هنجارهای بین‌المللی تبدیل می‌شوند، در این کشورها رژیم‌های اقتدارگرای فردی حاکم علاقه‌مند به پیوند با جهان غرب نیز هستند، به نظر می‌رسد که در این حوزه با نوعی مشکل بنیادین روبرو می‌باشند. هدف از این درس شناخت وضعیت حقوق بشر و دموکراسی در منطقه در این شرایط است.

سرفصل‌های درس:

۱. موضوع حقوق بشر در شوروی
 ۲. فرهنگ سیاسی رهبران بازمانده از شوروی
 ۳. سازمان‌های مدنی موافق حقوق بشر در منطقه (تاریخی - اجتماعی)
 ۴. سنت‌های مثبت و منفی در زمینه حقوق بشر در این جوامع
 ۵. همکاری‌های حقوق بشری میان دولت‌های منطقه
 ۶. آموزش حقوق بشر در منطقه
 ۷. ایجاد مختلف رفتار دولت‌های منطقه در زمینه حقوق بشر (حقوق کودک، حقوق کار، حقوق قومیت‌ها)
- حمایت خارجی از دولت‌ها یا سازمان‌های حقوق بشری

منابع:

1. Farian Sabahi, Daniel Warner .The Osce and the Multiple Challenges of Transition: The Caucasus and Central Asia . Political Science . 2004
2. Bertrand G. Ramcharan .The United Nations High Commissioner for Human Rights: The Challenges of International Protection - Page 183. Political Science . 2002
3. Birgit N. Schlyter .Prospects for Democracy in Central Asia . political Science.2005
4. Suad Joseph, Afsaneh Najmabadi .Encyclopedie of Women & Islamic Cultures.2007
5. Christopher Peter Michael Waters .Counsel in The Caucasus: Professionalization and Law in Georgia. Law . 2004

۴۵

نام درس: روابط ایران و کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری در آسیای مرکزی و قفقاز- روابط میان کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز- اقتصاد سیاسی آسیای مرکزی و قفقاز

هدف: منطقه آسیای مرکزی و قفقاز از دیرباز در روابط خارجی ایران جایگاه ویژه‌ای داشته است. پس از فروپاشی اتحاد شوروی و شکل گرفتن جمهوری‌های جدید در این منطقه، روابط ایران با کشورهای مزبور اهمیت ویژه‌ای در سیاست خارجی ایران یافته است. هدف از این درس شناخت این روابط و ابعاد مختلف آن است.

سرفصل‌های درس:

ایران و آسیای مرکزی و قفقاز در دوران تزاری (روابط تجاری و اقتصادی- سیاسی و پیمان‌ها)

ایران و آسیای مرکزی در دوران اتحاد شوروی

ایران و آسیای مرکزی پس از فروپاشی

روابط سیاسی

روابط اقتصادی

روابط اجتماعی

فرهنگی

پیمان‌ها و همکاری‌های چند جانبه (ا.ک.و- شانگهای)

نقش قدرتهای منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای در تنظیم روابط این کشورها با ایران

منابع:

1. Hannah Carter, Anoushiravan Ehteshami., *The Middle East's Relations with Asia and Russia* .2004
2. Karen Dawisha .*The International Dimension of Post-Communist Transitions in Russia and the New States of Eurasia* .1997
3. Olga Oliker, Thomas S. Szayna., *Faultlines of Conflict In Central Asia and the South Caucasus: Implications for the U.S. Army* .2003
4. Steven E. Cornell. *Small Nations and Great Powers: A Study of Ethnopolitical Conflict in the Caucasus* .2001
5. Ezra Kleveman .*The New Great Game: Blood and Oil in Central Asia* .2003

نام درس : تاریخ تحولات سیاسی- اجتماعی آسیای مرکزی و قفقاز

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری در آسیای مرکزی و قفقاز- روابط میان کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز- اقتصاد سیاسی آسیای مرکزی و قفقاز

هدف : آشنایی اجمالی دانشجویان با تاریخ تحولات سیاسی جمهوری‌های آسیای مرکزی و قفقاز

سرفصل‌های درس :

۱- تاریخ سیاسی و اجتماعی جمهوری‌های آسیای مرکزی و قفقاز در دوران باستان (قبل از اسلام)

۲- اسلام در آسیای مرکزی و قفقاز و تحولات ناشی از آن

۳- آثار حمله منول به آسیای مرکزی و قفقاز (با حضور روسها)

۴- تحولات سیاسی- اجتماعی سیطره روسیه تزاری بر آسیای مرکزی و قفقاز

۵- آسیای مرکزی و قفقاز و انقلاب اکتبر ۱۹۱۷

۶- حکومت بلشویکی و دولت سازی قومی ۱۹۱۷

۷- آسیای مرکزی و قفقاز در دوران اتحاد شوروی

۸- آسیای مرکزی و قفقاز پس از فروپاشی اتحاد شوروی

منابع :

۱- الهه کولایی- سیاست و حکومت در آسیای مرکزی، (تهران: سمت، ۱۳۷۶).

۲- الهه کولایی- سیاست و حکومت در فدراسیون روسیه، (تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی، ۱۳۸۵).

۳- الکساندر بنیگسن و مری براکس آپ، مسلمانان شوروی گذشته، حال و آینده، (تهران: دفتر نشر و فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۰).

۴- و. و. بارتولد، ترکستان نامه، (تهران: آگه، ۱۳۷۵).

۵- الهه کولایی، اتحاد شوروی از تکوین تا فروپاشی، (تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی، ۱۳۸۰).

Sergei Pollakov, Religion and Tradition in Rural Central Asia, (N.Y: sharp, 1992)

Ahmad Rashid, Central Asia, Islam Nationalism, (London: Zed Book, 1994)

نام درس : روابط خارجی کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز

نوع درس : نظری

تعداد واحد : ۲

پیش نیاز : تحولات سیاسی جاری در آسیای مرکزی و قفقاز- روابط میان کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز- اقتصاد سیاسی آسیای مرکزی و قفقاز

هدف : مطالعه و بررسی روابط کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز با کشورهای سابق عضو اتحاد شوروی و کشورهای جهان

سرفصل‌های درس :

- نهادهای سیاست خارجی
- تصمیم‌گیری در سیاست خارجی
- شکل‌گیری روابط خارجی
- روابط با کشورهای CIS
- روابط با کشورهای اروپایی
- روابط با آمریکا
- روابط با جمهوری اسلامی ایران
- همکاری‌های منطقه‌ای

منابع :

- 1-Zbegenew Brzezinski, *The Grand Chessboard*, (New York: Basic Books, 1997)
- 2-Dmitri Trenin, *the End of Eurasia*.(Washington D.C: Carnegie Endowment . 2003)
- 3-H. Amir Ahmadi, *the Caspian Region at a Crossroad*.(London: MacMillan, 2000)

نام درس : نقش روسیه در تحولات آسیای مرکزی و قفقاز

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری در آسیای مرکزی و قفقاز- روابط میان کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز- اقتصاد سیاسی آسیای مرکزی و قفقاز

هدف : روسیه به عنوان بزرگترین کشور همجوار منطقه آسیای مرکزی و قفقاز همواره در تحولات این منطقه نقش اساسی داشته است. منضم شدن سرزمین‌های این منطقه به روسیه و سپس شوروی، آثار اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگ از خود به جای گذاشت. پس از فروپاشی اتحاد شوروی نیز روسیه کماکان از کنشگران اصلی فرایندهای منطقه‌ای است و مطالعه رونق آن یا کشورهای منطقه و نقش آن در حوزه‌های مختلف حائز اهمیت خاصی است.

سرفصل‌های درس :

روسیه و آسیای مرکزی در دوران تزاری (اقتصاد و سیاست)

روسیه و آسیای مرکزی در دوران اتحاد شوروی (اقتصاد و سیاست)

روسیه و آسیای مرکزی پس از فروپاشی

روابط اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، امنیتی و نظامی

خارج نزدیک و سیاست امنیتی روسیه

ترتیبات امنیتی و نظامی

منابع :

- 1 Gennadii Ilarionovich Chufirin..The Security of the Caspian Sea Region.2001
- 2 Farian Sabahl, Daniel Warner..The Osce and the Multiple Challenges of Transition: The Caucasus and Central Asia.2004
3. Moshe Gemmer .The Caspian Region.2004
- 4 Robert Harold Burger, Helen F. Sullivan..Russia and Eastern Europe: A Bibliographic Guide to English-Language Publications, 1992-1999. 200
5. Aleksei Georgievich Arbatov, Deg Hartelius, Anya Schmemmann..Eurasia In the 21st Century: The Total Security Environment .East-West Institute - 1999

نام درس: تحقیق مستقل در مسائل آسیای مرکزی و قفقاز

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری در آسیای مرکزی و قفقاز - روابط میان کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز - اقتصاد سیاسی آسیای مرکزی و قفقاز

هدف: هدف از این درس فراهم ساختن زمینه برای دانشجویان دوره دکترا جهت انجام پژوهش انفرادی در حوزه تخصصی خود است. دانشجوی در این درس تحت نظر استاد موضوعی را برای تحقیق انتخاب می کند و در طول نیمسال موظف به کار به روی آن است. موضوع این پژوهش می تواند با توجه به نیازهای مطالعاتی دانشجوی و یا زمینه پژوهشی مورد نظر در رساله دکترا انتخاب شود.

۵۰

نام درس: سمینار تحولات جاری در آسیای مرکزی و قفقاز

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری در آسیای مرکزی و قفقاز - روابط میان کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز - اقتصاد سیاسی آسیای مرکزی و قفقاز

هدف: با توجه به سرعت تحولات در منطقه و لزوم بررسی ابعاد مختلف تحولات، این درس به بررسی تحولات جاری در منطقه می‌پردازد. هدف از این درس ایجاد پیوند میان تحولات تاریخی و مسائل ساختاری و فرایندهای بلند مدت در منطقه از یک سو و درک تحولات جدید از سوی دیگر است.

سرفصل‌های درس:

تحولات جاری سیاسی در منطقه

تحولات جاری اقتصادی در منطقه

تحولات جاری فرهنگی در منطقه

تحولات جاری نظامی - استراتژیک در منطقه

آینده منطقه در سایه تحولات جاری

نام درس : تحولات سیاسی جاری در اروپا

نوع درس : نظری

تعداد واحد : ۲

پیش نیاز : ندارد

هدف : بررسی پیامدهای فروپاشی اتحاد شوروی در اروپا، رشد گرایشهای سیاسی جدید در اروپا

سرفصل ها :

۱. فروپاشی شوروی و تأثیرات آن
۲. اروپا در برابر آمریکا
۳. چالشهای درونی اروپا
۴. مسایل عمده قاره اروپا : کوزوو، صربستان، یاسک ها، ایرلند و ...
۵. گرایشهای جدید سیاسی : تاجریسم، پلریسم، تحولات آلمان، تحولات فرانسه

منابع :

1. Jose M. Magone .The Politics of Southern Europe. Integration Into the European Union , Praeger/Greenwood , 2003
2. Alec Stone Sweet .Governing with Judges: Constitutional Politics in Europe, Oxford University Press . 2000
3. Barry J. Eichengreen , Jürgen von Hagen, Jeffrey A. Frieden. Politics and Institutions In an Integrated Europe, Political Science . 1995
4. Kurt Richard Luther, Ferdinand Müller-Rommel. Political Parties in the New Europe: Political and Analytical Challenges, Oxford University Press.2002
5. Volker Bormschie .State-building in Europe: The Revitalization of Western European Integration, Cambridge University Press . 2000
6. Martyn Bond .Europe, Parliament and the Media, The Federal Trust for Education & Research . 2003
7. Ulrich Bernhard Krotz .Institutionalized Relations, Interests, and Policies in France and Germany, Cornell University, Aug . 2001

نام درس : روابط میان کشورهای اروپایی

نوع درس : نظری

تعداد واحد : ۲

پیش نیاز: ندارد

هدف : در این درس موضوع تعامل کشورهای اروپایی به توسعه جامعه اروپا و فرصت‌ها و تهدیدهای این جهت‌گیری مورد بحث واقع خواهد شد. بررسی روابط میان کشورهای اروپایی با توجه به مسایل فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی، ایجاد شناخت عمیق و گسترده برای دانشجویان در مورد زمینه‌ها، مکانیسم‌ها و روشهای شکل‌گیری این روابط هدف از ارائه این درس است، که دانشجویان در مورد کشورهای خاص و یا بخشهای مشخص می‌توانند پژوهشهای بعدی خود را متمرکز کنند.

سرفصل‌های درس :

- ۱- ارتباطهای اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی در میان کشورهای اروپایی قبل از شکل‌گیری نظام دو قطبی
- ۲- ارتباطهای اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی در میان کشورهای اروپایی در دوران تقسیم اروپا
- ۳- ارتباطهای اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی در میان کشورهای اروپایی پس از فروپاشی نظام دوقطبی
- ۴- همگرایی سیاسی در میان کشورهای اروپایی، تهدیدها، فرصت‌ها و چالش‌ها
- ۵- گسترش اتحادیه اروپا به سوی شرق، فرصت‌ها و تهدیدها و پیامدهای آن
- ۶- منطبق روابط در درون اروپا و با دیگر کشورها

منابع :

1- Helen Drake, *French Relations with the European Union*, Routledge, (Taylor & Francis Group, London and New York), 2005

2- Wilhelm Eberwein; Jochen Tholen; Joachim Schuster, *The Europeanisation of Industrial relations : national and European processes in Germany, UK, Italy and France*, Aldershot, England ; Burlington, Vt., USA : 2002

3- M. Donald Hancock, *Politics in Europe: An Introduction to the Politics of the United Kingdom, France, Germany, Italy, Sweden,...* (Politics in Europe: An Introduction to the Politics of the United) .2006

4- Patrick Minford, Vidya Mahambare, Eric Nowell, Edward Elgar, *Should Britain Leave the EU?: An Economic Analysis of a Troubled Relationship*, Northampton, MA: Edward Elgar Publishing; New Ed edition, 2005

5- Michael E. Smith, *Europe's Foreign and Security Policy: The Institutionalization of Cooperation (Themes in European Governance)*. London, Cambridge University Press, 2003.

نام درس : اقتصاد سیاسی اروپا

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: ندارد

هدف : آشنایی با سیاست های اقتصادی و تحولات آن در اروپا

سرفصل ها :

۱. سرمایه داری و رشد آن
۲. اقتصاد لیبرال ؛ بازار آزاد و دامنه های آن
۳. بازگشت به سیاستهای ارشادی در سالهای بین دو جنگ
۴. دولت رفاهی
۵. نظام مالیاتی و سوسیال دموکراسی در اروپا
۶. سیاست های صنعتی و کشاورزی
۷. پایان دولتهای رفاهی و آغاز نو لیبرالیسم
۸. ناپریسم
۹. بیکاری ، مهاجرت و چگونگی مقابله با آن
۱۰. چالشهای سرمایه ؛ نظام تعدیل و عدالت اجتماعی

منابع :

1. *Alberto Alesina, Francesco Giavazzi .The Future of Europe: Reform Or Decline, MIT Press.2006*
2. *Stefan Grillier, Birgit Weidel .External Economic Relations and Foreign Policy in the European Union, Springer . 2002*
3. *Vinod K. Aggarwal, Edward A. Fogarty .EU Trade Strategies: Between Regionalism and Globalism, Palgrave Macmillan . 2004*
4. *Marilyn A. Stone, J. B. McCall .International Strategic Marketing: A European Perspective , Routledge , 2004*
5. *Frank Bönker .The Political Economy of Fiscal Reform in Central-Eastern Europe: Hungary ..., Edward Elgar Publishing .2006*
6. *Gert Tinggaard Svendsen .The Political Economy of the European Union: Institutions, Policy, and ... , Edward Elgar Publishing . 2003*

نام درس: مسائل استراتژیک اروپا

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری در اروپا- روابط میان کشورهای اروپا- اقتصاد سیاسی اروپا

هدف: آشنایی با مهمترین مسائل نظامی - استراتژیک اروپا؛ نقاط حساس و جنگ نیز آسبهای احتمالی؛ نقاط تمرکز
قوای نظامی و ویژگی های نظامی هر کشور

سرفصل ها:

۱. اشاره به کشمکشهای تاریخی؛ اینتلها و اتحادهای نظامی از قرون وسطی تا ۱۹۱۵
۲. اشاره به وضعیت اروپا در دوران دو قطبی
۳. قدرتهای نظامی اروپا و استراتژیهای بلند مدت آنها
۴. وضعیت شمال اروپا؛ شرق؛ غرب؛ و حوزه مدیترانه
۵. اروپا و ناتو
۶. اروپا و روسیه
۷. کشمکشهای حوزه بالکان
۸. آسیب پذیری های اروپا از سوی جنوب و تروریسم
۹. آینده ارتش اروپا و رابطه آن با ناتو(اتحادیه اروپای غربی و علل عدم موفقیت آن)
۱۰. رقابتها و گرایشها

منابع:

1. Ricardo Gomez *Negotiating the Euro-Mediterranean Partnership: Strategic Action in EU ...*, Ashgate Publishing, Ltd., 2003
2. F. Stephen Larrabee *NATO's Eastern Agenda in a New Strategic Era*, Rand Corporation, 2003
3. Sven Biscop, Jan Joel Andersson *The Eu and the European Security Strategy: Forging a Global Europe*, Routledge, 2007
4. Andrew Cottey, Derek Averre *New Security Challenges in Postcommunist Europe: Securing Europe's East*, Manchester University Press, 2002
5. Bernhard May, May-Britt Stumbaum, *Deutsche Gesellschaft für Auswärtige Politik NATO Versus EU?: Security Strategies for Europe*, German Council on Foreign Relations, 2005

نام درس: جامعه و فرهنگ در اروپا

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری در اروپا- روابط میان کشورهای اروپا- اقتصاد سیاسی اروپا

هدف: آشنایی با ویژگی های اجتماعی و فرهنگی اروپا

سرفصل ها:

۱. اقوام اروپایی و ویژگی های شناخته نشده آنها
۲. میراث فرهنگی یونان باستان، روم باستان و قرون وسطی
۳. رنسانس و جلوه های فرهنگی آن
۴. تحولات اجتماعی قرون ۱۷ و ۱۸
۵. میراث روشنگری
۶. تحولات اجتماعی و فرهنگی قرن ۱۹ و تأثیرهای استعمار
۷. جامعه صنعتی و ویژگی های آن در اروپا
۸. تحولات و بحرانهای اجتماعی و فرهنگی معاصر اروپا

منابع:

1. Sonia Lucarelli, Claudio M. Radaelli .*Mobilizing Politics and Society?: The EU Convention's Impact on Southern Europe.* . Routledge.2005
2. Marjorie Lister, Maurizio Carbone .*New Pathways in International Development: Gender and Civil Society in Eu Policy*, Ashgate Publishing, Ltd..2006
3. Stijn Smismans .*Civil Society and Legitimate European Governance*, Edward Elgar Publishing . 2006
4. Beate Sissenich .*Building States Without Society: European Union Enlargement and the Transfer ...*, Lexington Books – 2007
5. Bella Bychkova Jordan *The European Culture Area: A Systematic Geography*, Rowman & Littlefield - 2001

۵۶

نام درس : تحولات فرهنگی اروپا

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری در اروپا- روابط میان کشورهای اروپا- اقتصاد سیاسی اروپا

هدف : در این درس دانشجویان با تحولات فرهنگی اروپا و آثار تحولات جامعه سرمایه داری در این کشورها آشنا می شوند .

سرفصل ها :

۱. تحول در نقش کلیسا : واتیکان
۲. نقد فرهنگ سرمایه داری : مکتب فرانکفورت ...
۳. فرهنگ صنعتی
۴. بحران های فرهنگی معاصر

منابع :

1. Vera Paviakovich-Kochl, Barbara Jo Morehouse, Doris Wastl-Walter. *Challenged Borderlands: Transcending Political and Cultural Boundaries*, Ashgate Publishing . 2004
2. Nina Obuljen, Janet Hadley. *Why We Need European Cultural Policies: The Impact of EU Enlargement on ...*, Manchester University Press . 2006
3. Eric Corijn, Hans Mommaas. *Urban Cultural Policy Developments in Europe: A Background Report*, 1995
4. Detlef Pollack. *Political Culture in Post-Communist Europe: Attitudes in New Democracies*, Ashgate Publishing, Ltd. 2003
5. Furlo Cerutti, Enno Rudolph. *A Soul for Europe: On the Political and Cultural Identity of the Europeans*, Peeters Publishers. 2001

نام درس : ادبیات سیاسی در اروپای معاصر

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی چاری در اروپا- روابط میان کشورهای اروپا- اقتصاد سیاسی اروپا

هدف : در این درس دانشجویان با بررسی تحولات ادبی مقاطع مختلف تاریخی در اروپا سیر تحولات سیاسی در این کشورها را مورد بررسی قرار می دهند .

سرفصل ها :

۱. تحولات ادبی بعد از جنگ جهانی اول
۲. تحولات ادبی بعد از جنگ جهانی دوم
۳. تحولات ادبی دهه ۱۹۶۰، ۱۹۷۰
۴. تحولات ادبی پس از فروپاشی شوروی

منابع :

1. Theodore A. Sumberg *Political Literature of Europe: Before and After Machiavelli*, University Press of America . 1993
2. M. John Cardwell *Arts and Arms: Literature, Politics and Patriotism During the Seven Years War*, European Cultural Foundation . 2004
3. Robert Malcolm Smuts *The Stuart Court and Europe: Essays in Politics and Political Culture*, Cambridge University Press . 1996
4. David Armitage *British Political Thought in History, Literature and Theory, 1500-1800*, Cambridge University Press. 2006
5. Hamm, Bernd, Smendych, Russell Charles *Cultural Imperialism: Essays on the Political Economy of Cultural Domination*, Broadview Press. 2005

نام درس : شناخت سیاستمداران تأثیر گذار

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری در اروپا- روابط میان کشورهای اروپا- اقتصاد سیاسی اروپا

هدف : در این درس دانشجویان با زندگی و عملکرد سیاستمداران بزرگ اروپایی ، که در مسیر تحولات تاریخی این قاره نقش داشته اند ، آشنا خواهند شد .

سرفصل ها :

- سیاستمداران فرانسه

۱. زندگی پیر مندس فرانس

۲. زندگی -میتران

۳. زندگی ژوسکار

۴. زندگی شیراک

- سیاستمداران آلمان

- سیاستمداران ایتالیا

-کشور های دیگر

منابع :

1. Reese T. Moore .European Leaders: A Bibliography With Indexes, Nova Science Publishers , 2001
2. John Lord .Beacon Lights of History: European Leaders, 2006
3. John Lord .European Statesmen and European Leaders: Beacon Lights of History Part Five, 2004
4. European Oncology Leaders.: The CancerFutures Collection 2001-2004, 2005
5. John Lord .European Statesmen and European Leaders: Beacon Lights of History V5 ,2007

نام درس : جریانهای فکری در اروپای معاصر

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری در اروپا- روابط میان کشورهای اروپا- اقتصاد سیاسی اروپا

هدف : در این درس دانشجویان با جریانهای فکری در کشورهای اروپایی ، تمایزها و شباهتهای آنها و بحرانهای فکری - اجتماعی در این کشورها آشنا می شوند .

سرفصل ها :

۱. ژان پل سارتر و افول اگزیستانسیالیزم
۲. ساختارگرایی
۳. پسا ساختارگرایی
۴. بحرانهای فکری و اجتماعی دهه ۱۹۸۰ - ۱۹۷۰

منابع :

- 1-Steinar Stjernø .Solidarity in Europe: The History of an Idea, Cambridge University Press . 2005
- 2-Terence Ball .The Cambridge History of Twentieth-Century Political Thought, Cambridge University Press.2003
- 3-Lynn Dobson, Andreas Føllesdal. Political Theory and the European Constitution, Routledge . 2004
- 4-Gerard Delanty, Chris Rumford. Rethinking Europe: Social Theory And The Implications Of Europeanization, Routledge . 2005
- 5-Glyn Morgan .The Idea of a European Superstate. Justification and European Integration (New Edition), 2007

نام درس : روابط ایران و کشورهای اروپایی

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری در اروپا- روابط میان کشورهای اروپا- اقتصاد سیاسی اروپا

هدف : شناخت زمینه های مساعد و نا مساعد روابط دو طرف و تحول آن در طول تاریخ

سرفصل ها :

۱. آشنایی ایرانیان با اروپا در عصر صفوی تا پایان قاجاریه
۲. روابط ایران و اروپا در عصر رضاشاه و مسیله نازیسم
۳. روابط ایران و اروپا در سایه نظام دو قطبی
۴. مواضع کشورهای اروپا در قبال انقلاب اسلامی ایران
۵. فراز و فرود روابط دو جانبه در دوره های جنگ ایران و عراق ، دوره هاشمی ، دوره خاتمی و دوره احمدی نژاد
۶. بررسی زمینه های مساعد روابط دو طرف از نظر اقتصادی ؛ سیاسی و نیازهای متقابل
۷. موانع توسعه روابط دو جانبه
۸. نقش کشورهای کوچک اروپا مانند اتریش ، سوئد و بلژیک در سیاست نیروی سوم ایران

منابع :

1. Steven Everts .Engaging Iran: A Test Case for EU Foreign Policy, Centre for European Reform . 2004
2. Shannon N. Kile .Europe and Iran: Perspectives on Non-Proliferation, Oxford.2005
3. Shannon N. Kile .Europe and Iran: Perspectives on Non-Proliferation, Oxford University Press . 2005
4. José María Magone .The New World Architecture: the role of the European Union in the making of ..., Transaction Publishers . 2005
5. Roland Dannreuther .European Union Foreign and Security Policy: Towards a Neighbourhood Strategy, Routledge . 2004

نام درس : تاریخ تحولات سیاسی - اجتماعی معاصر اروپا

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری در اروپا- روابط میان کشورهای اروپا- اقتصاد سیاسی اروپا

هدف : آشنایی با مراحل رشد دموکراسی و دگرگونی های طبقاتی و زایش نیروهای جدید در جوامع اروپای معاصر

سرفصل ها :

۱. اشاره به ساختار اجتماعی عصر فتوحالتیه و حاکمیت اشراف تا قرن نوزدهم
۲. تحول در ساختار اجتماعی اروپا و محور کار و سرمایه در قرن نوزدهم
۳. ایدئولوژیهای ناسیونالیسم، سوسیالیسم، لیبرالیسم و محافظه کاری و تأثیرات آنها بر حکومتهای اروپا
۴. ظهور احزاب سیاسی جدید
۵. واکنشهای سیاسی در سالهای بین دو جنگ در قالب فاشیسم و نازیسم
۶. ترمیم شکافهای طبقاتی در سالهای پس از جنگ جهانی دوم
۷. قشر بندیهای جدید اجتماعی و زوال تدریجی طبقات کلاسیک
۸. جامعه و سیاست در گذار به پست مدرنیسم

منابع :

1. Carlton J. H. Hayes .A Political and Social History of Modern Europe, Kessinger Publishing. 2004
2. Roberto Bergalli, Colin Sumner .Social Control and Political Order: European Perspectives at the End of the Sage Publications . 1997
3. Rosemary Wakeman Themes in Modern European History Since 1945, Routledge. 2003
4. Robert Zuzowski .Political Change in Eastern Europe Since 1989: Prospects for Liberal ... , Praeger/Greenwood . 1998
5. Anthony Pagden .The Idea of Europe: From Antiquity to the European Union, Cambridge University Press . 2002

نام درس : خانواده های سیاسی اروپا

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری در اروپا- روابط میان کشورهای اروپا- اقتصاد سیاسی اروپا

هدف : در این درس دانشجویان با خواننده های بزرگ سیاسی اروپا و تأثیر آنها بر روند تحولات سیاسی در درون و میان کشورهای اروپایی آشنا می شوند .

سرفصل ها :

۱. لیبرالها
۲. سوسیالیستها
۳. کمونیستها
۴. سوسیال دموکراتها
۵. سبزها

منابع :

- 1- Clare McGlynn, *Families and the European Union: Law, Politics and Pluralism Context*, London, Cambridge University Press, 2006
- 2- Simon Hix, *The Political System of the European Union, Second Edition*, Palgrave MacMillan, 2005
- 3- Simon Hix, *Political Parties in the European Union*, New York, Macmillan, 1997
- 4- Neill Nugent, *The Government and Politics of the European Union*, New York, Palgrave Macmillan, 2006
- 5- Helen Wallace, William Wallace and Mark A. Pollack, *Policy-Making in the European Union (The New European Union Series)*, USA, Oxford University Press, 2005

نام درس: بررسی معاهده‌های مهم در درون اتحادیه اروپا

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری در اروپا- روابط میان کشورهای اروپا- اقتصاد سیاسی اروپا

هدف: در این درس دانشجویان با معاهده‌های مهم در میان کشورهای اروپایی که در درون اتحادیه اروپا بسته شده آشنا می‌شوند.

سرفصل‌ها:

۱. معاهده رم
۲. ماده واحد
۳. مستریخت
۴. نیس
۵. سند قانون اساسی
۶. خوش بینی و بدبینی نسبت به آینده

منابع:

1. *Dofano Ruben Verwey. The European Community, the European Union and the International Law of ...*, Cambridge University Press. 2004
2. *Martin Trybus. European Union Law and Defence Integration*, Hart Publishing. 2005
3. *Elli Louka. Conflicting Integration: The Environmental Law of the European Union*, Intersentia nv. 2004
4. *Chantal Joubert, Hans Bevers. Schengen Investigated: A Comparative Interpretation of the Schengen ...*, Martinus Nijhoff Publishers. 1996
5. *Michael Longo. Constitutionalising Europe: Processes and Practices*, Ashgate Publishing, 2006

نام درس: روابط خارجی اتحادیه اروپا

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری در اروپا- روابط میان کشورهای اروپا- اقتصاد سیاسی اروپا
هدف: در این درس اقدامات صورت گرفته از ابتدای شکل گیری جامعه اروپا و سپس اتحادیه اروپا در جهت هماهنگی سیاست خارجی کشورهای عضو و نظریات و دیدگاههای مختلف در این مورد و همچنین دستاوردها و نقاط قوت و ضعف این فرایند مورد بحث قرار می گیرد.

سرفصل های درس:

- ۱- تاریخچه، تئوری، و نهادهای دخیل در روابط خارجی اتحادیه اروپا
- ۲- هماهنگی سیاسی اروپا (EPC) و شکل گیری سیاست خارجی و امنیتی اروپا (CFSP)
- ۳- روابط با ایالات متحده آمریکا
- ۴- روابط با روسیه
- ۵- روابط با چین
- ۶- ابتکارات اروپا در عرصه بین المللی: فعالیت های دیپلماتیک، کمک های خارجی، و اعمال محدودیت های تجاری و تحریم
- ۷- روابط با کشورهای عربی شامل:
 - اتحادیه اروپا و مسئله فلسطین
 - روابط اتحادیه اروپا و اتحادیه عرب
 - سیاست های مدیترانه ای اتحادیه اروپا
 - روابط اتحادیه اروپا با شورای همکاری خلیج فارس
 - عملکرد اتحادیه اروپا در دو بحران عراق
- ۸- روابط اتحادیه اروپا با ایران
- ۹- روابط اتحادیه اروپا با سایر سازمانها و مجموعه های منطقه ای
- ۱۰- اتحادیه اروپا و بالکان
- ۱۱- امنیت اروپا و آینده دفاع مشترک: توهم یا واقعیت؟

منابع :

1. *Walter Carlsnaes, Helene Sjursen, Brian White Contemporary European Foreign Policy, Sage Publications Inc. 2004*
2. *House of Lords, Parliament, Great Britain, European Union Committee .Current Developments in European Foreign Policy: Report with Evidence, 16th ..., The Stationery Office . 2007*
3. *Christopher Hill, Karen Elizabeth Smith European Foreign Policy: Key Documents, Hill, Karen Elizabeth Smith .2000*
4. *Roland Dannreuther .European Union Foreign and Security Policy: Towards a Neighbourhood Strategy, Routledge . 2004*
5. *Michèle Knodt, Sebastiaan Princen .Understanding the European Union's External Relations, Routledge .2003*

نام درس : تحقیق مستقل در مسائل اروپا

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری در اروپا- روابط میان کشورهای اروپا- اقتصاد سیاسی اروپا

هدف: هدف از این درس فراهم ساختن زمینه برای دانشجویان دوره دکترا جهت انجام پژوهش انفرادی در حوزه تخصصی خود است. دانشجو در این درس تحت نظر استاد موضوعی را برای تحقیق انتخاب می کند و در طول نیمسال موظف به کار بعد روی آن است. موضوع این پژوهش می تواند با توجه به نیازهای مطالعاتی دانشجو و یا زمینه پژوهشی مورد نظر در رساله دکترا انتخاب شود.

نام درس: سمینار تحولات جاری در اروپا

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری در اروپا - روابط میان کشورهای اروپا - اقتصاد سیاسی اروپا

هدف: با توجه به سرعت تحولات در منطقه و لزوم بررسی ابعاد مختلف تحولات، این درس به بررسی تحولات جاری در منطقه می‌پردازد. هدف از این درس ایجاد پیوند میان تحولات تاریخی و مسائل ساختاری و فرایندهای بلند مدت در منطقه از یک سو و درک تحولات جدید از سوی دیگر است.

سرفصل‌های درس:

تحولات جاری سیاسی در منطقه

تحولات جاری اقتصادی در منطقه

تحولات جاری فرهنگی در منطقه

تحولات جاری نظامی - استراتژیک در منطقه

آینده منطقه در سایه تحولات جاری

نام درس: تحولات سیاسی جاری آمریکا شمالی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: از آنجایی که آمریکا در دوران بعد از جنگ سرد از پایگاه ساختاری موثرتری برخوردار شده است، بنابراین تحریک ژئوپولیتیکی بیشتری را به انجام رسانده است. این امر مخاطرات و معلولیت‌های فراگیری را برای آن کشور ایجاد خواهد کرد. بنابراین جهت درک چنین شاخص‌هایی لازم است تا تحولات سیاسی آمریکا مورد سنجش و ارزیابی قرار گیرد.

سرفصل‌های درس:

- ۱- تحول در اندیشه‌های سیاسی و استراتژیک آمریکا
- ۲- تحول در ساخت‌های قدرت سیاسی آمریکا
- ۳- نشانه‌های تحول فرآیندی ناشی از تصمیم‌های نهادهای سیاسی آمریکا
- ۴- بررسی حوزه‌های جنرال امنیتی آمریکا
- ۵- بررسی حوزه‌های همکاری استراتژیک و اقتصادی آمریکا
- ۶- نقش آمریکا در نهادهای بین‌المللی
- ۷- جهت‌گیری آمریکا در پیمان‌های منطقه‌ای

منابع:

1. Robert J. Jackson .North American Politics: Canada, USA, and Mexico in a Comparative Perspective. Pearson/Prentice Hall . 2004
2. William Bertie Provost Robson, David E. W. Laidler .No Small Change: The Awkward Economics and Politics of North American ..., M.E. Sharpe, Foreign exchange rates 2002
3. Rainer-Olaf Schultze, Roland Sturm, Dagmar Eberle .Conservative Parties and Right-wing Politics in North America: Reaping the ..., VS Verlag . 2003
4. Melissa Haussman .Abortion Politics in North America, Lynne Rienner Publishers . 2005
5. Mary Krywokulsky Kirtz .The Elections of 2000: Politics, Culture, and Economics in North America, University of Akron Press. 2006

نام درس : روابط میان کشورهای آمریکای شمالی

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف : از آنجا که روند منطقه گرایی در آمریکای شمالی رشد داشته است، می توان زمینه های روابط درون منطقه ای و برون منطقه ای را بر اساس قالب های ارتباط سیاسی، اقتصادی و استراتژیک آمریکا یا سایر کشورهای حوزه آمریکای شمالی مطالعه کرد. توضیح اینکه شواهد اخیر ملاحظه می شود زمینه های ارتقاء جغرافیایی آمریکای شمالی فراهم شده است.

سرفصل های درس :

- ۱- منطقه گرایی در آمریکای شمالی
- ۲- ژئوپلیتیک جدید در منطقه نیمکره غربی
- ۳- پیوند موضوعات ژئوپلیتیک و ژئواکونومیک در نیمکره غربی
- ۴- نشانه های همگرایی و تعارض در آمریکای شمالی
- ۵- جلوه های هم تکمیلی در آمریکای شمالی
- ۶- نشانه های تبلور در آمریکای شمالی
- ۷- روابط دوجانبه در کنش کشورهای آمریکای شمالی
- ۸- امنیت سازی در آمریکای شمالی
- ۹- قدرت سازی در آمریکای شمالی
- ۱۰- آثار دستاوردهای تکنولوژی پیشرفته در روابط بازرگان آمریکای شمالی

منابع :

1. Bruce Campbell, Ed Finn. *Living with Uncle: Canada-U.S. Relations in an Age of Empire*, James Lorimer & Company . 2006
2. Frances K. Scott, *United States Air Force Academy Library US-Canada Relations: Bridging the Common Border*, United States Air Force Academy. 2005
3. Carl Ek .*Canada-U.S. Relations*, Novinka Books . 2003
4. Howard Cody .*Perspectives on U.S.-Canada Relations Since 9/11: Four Essays* .Canadian-American Center, University of Maine . 2003
5. *Subcommittee on the Western Hemisphere, United States, Committee on International Relations, Congress, House .U.S.-Canada Relations: Hearing Before the Subcommittee on the Western*, U.S. G.P.O. 2006

نام درس: اقتصاد سیاسی آمریکای شمالی

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: ندارد

هدف: بررسی شاخصهای اقتصادی آمریکا، نقش آمریکا در اقتصاد جهانی، بررسی میزان وابستگی اقتصاد سرمایه داری به آمریکا، بررسی میزان وابستگی آمریکا به اقتصاد جهانی، موازنه واردات و صادرات آمریکایی

سرفصل های درس:

- ۱- شاخصهای اقتصاد سیاسی آمریکا
- ۲- کارکرد اقتصاد سیاسی آمریکا در حوزه امنیتی
- ۳- عوامل داخلی تأثیر گذار بر اقتصاد سیاسی آمریکا
- ۴- عوامل بین المللی تأثیر گذار بر اقتصاد سیاسی آمریکا
- ۵- مالیه عمومی در آمریکا
- ۶- تجارت در آمریکا
- ۷- کینزگرایی در اقتصاد سیاسی آمریکا
- ۸- نئولیبرالیسم و اقتصاد سیاسی آمریکا
- ۹- نمادهای مالی - بین المللی و اقتصاد سیاسی آمریکا
- ۱۰- منطقه گرایی استراتژیک و اقتصاد سیاسی آمریکا
- ۱۱- منطقه گرایی اقتصادی و اقتصاد سیاسی آمریکا

منابع:

1. Brady J. Condon, Tapan Sinha. *Drawing Lines in Sand and Snow: Border Security and North American Economic ...*, M.E. Sharpe. 2003
2. René Andreas Albert Unger. *Rethinking the North American Political Economy of Trade Interest Groups and ...*, National Library of Canada = Bibliothèque nationale du Canada. 2000
3. Laura Randall. *The Political Economy of Latin America in the Postwar Period*, University of Texas Press. 1997
4. Tony Heron. *The New Political Economy of United States-Caribbean Relations: The Apparel ...*, Ashgate Publishing, Ltd. - 2004
5. Wallace Clement, Leah F. Vosko. *Changing Canada: Political Economy As Transformation*, McGill-Queen's Press - MQUP. 2003

نام درس : سازمان های منطقه ای آمریکای شمالی

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری آمریکای شمالی - روابط میان کشورهای آمریکای شمالی - اقتصاد سیاسی آمریکای شمالی

هدف : سازمان های منطقه ای را می توان به عنوان یکی از بازیگران اصلی سیاست و قدرت در آمریکای شمالی دانست. پیوندهای آمریکا، کانادا و آمریکا، مکزیک طی سالهای قرن ۱۹ تا کنون به گونه ای مرحله ارتقاء یافته است. این روند زمینه های لازم را شکل گیری سازمان های منطقه ای را به وجود آورده و به این ترتیب شکل خاصی از همکاری مرحله ای در فضای همبستگی منطقه ای ایجاد شده است. درک چنین روندی را می توان زمینه ساز نیل به حداکثر سازی همکاری و مشارکت در نظام منطقه ای دانست.

سر فصل های درس:

- ۱- منطقه گرایی در سنت های آمریکای شمالی
- ۲- پیوندهای فدرال گرایی و منطقه گرایی
- ۳- منطقه گرایی در عصر مونروئه (فنزوا گرایی)
- ۴- منطقه گرایی در عصر جکسون گرایی (تحرک گرایی)
- ۵- منطقه گرایی آمریکای شمالی در عصر ویلسون گرایی (فرا دولت گرایی)
- ۶- منطقه گرایی اقتصادی
- ۷- منطقه گرایی حقوقی

منابع :

1. Herbert Arthur Smith. *Federalism In North America: A Comparative Study of Institutions in the ...* , The Lawbook Exchange, Ltd. 2005,
2. Eric Helleiner. *Towards North American Monetary Union?: The Politics and History of Canada's ...*, McGill-Queen's University Press . 2006
3. Kurt Werner Radtke, Marianne Wiesebron. *Competing for Integration: Japan, Europe, Latin America, and Their Strategic ...*, Political Science. 2002
4. Council on Foreign Relations, Canadian Council of Chief Executives. *Building a North American Community: Report of an Independent Task Force*, Council on Foreign Relations. 2005
5. Peter Hakim, Robert E. Litan. *The Future of North American Integration: Beyond NAFTA*, - Brookings Institution Press . 2002

نام درس: مسائل استراتژیک آمریکای شمالی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری آمریکای شمالی - روابط میان کشورهای آمریکای شمالی - اقتصاد سیاسی آمریکای شمالی

هدف: شناخت تفکر استراتژیک آمریکا، الزامات و آثار آن، آشنایی با استراتژی های آمریکا، آشنایی با تفکر استراتژیک آمریکا، حوزه های رفتار استراتژیک آمریکا، مخاطرات استراتژیک آمریکا

صرفصل های درس:

- ۱- مبانی ادراک استراتژیک در آمریکا
- ۲- تحول در تفکر استراتژیک آمریکا
- ۳- وهیافت های تنوریک تفکر استراتژیک آمریکا
- ۴- نظریه پرداز استراتژیک آمریکا
- ۵- بازدارندگی در تفکر استراتژیک آمریکا
- ۶- عدم کفایت در تفکر استراتژیک آمریکا
- ۷- جنگ پیشدستانه در تفکر استراتژیک آمریکا
- ۸- جنگ کم شدت در تفکر استراتژیک آمریکا
- ۹- استراتژی منطقه ای آمریکا
- ۱۰- استراتژی جهانی آمریکا

منابع:

1. Hal M. Friedman .Creating an American Lake: United States Imperialism and Strategic Security ..., Greenwood Press. 2000
2. Michael Edward Brown .America's Strategic Choicos, MIT Press. 2000
3. Margarita Mercedes Balmaceda .Ukraine's Energy Policy and U.S. Strategic Interests in Eurasia, Kennan Institute , Woodrow WilsonInternational Center for Scholars . 2004
4. Elizabeth Wishnick .Strategic Consequences of the Iraq War: U.S. Security Interests in Central ..., University Press of the Pacific. 2005
5. Jack Covarrubias, Tom Lansford .Strategic Interests In the Middle East: Opposition Or Support for Us Foreign ..., Ashgate Publishing , Limited . 2007

۷۳

نام درس: فرهنگ و جامعه در آمریکای شمالی

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری آمریکای شمالی- روابط میان کشورهای آمریکای شمالی- اقتصاد سیاسی آمریکای شمالی

هدف: تبیین شاخصهای فرهنگی - اجتماعی آمریکا ، بررسی نقش مؤلفه های اجتماعی در رفتار سیاسی. تبیین عناصر فرهنگ و همبستگی فرهنگی در آمریکا. گسل های اجتماعی در آمریکا، تضادهای اجتماعی در فرهنگ و جامعه آمریکا

سرفصل های درس :

- ۱- زیر ساختهای فرهنگی آمریکا
- ۲- عناصر تشکیل دهنده جامعه آمریکا
- ۳- سیر تحول در فرهنگ آمریکا
- ۴- جامعه شناسی قدرت در آمریکا
- ۵- جامعه شناسی شهری آمریکا
- ۶- جامعه شناسی صنعتی آمریکا
- ۷- گروههای انتقادی- اجتماعی در آمریکا
- ۸- مدل گرایی در فرهنگ و جامعه آمریکا
- ۹- کثرت گرایی در آمریکا
- ۱۰- نسخه گرایی در ساختار اجتماعی آمریکا
- ۱۱- تنوع فرهنگی در آمریکا
- ۱۲- شکافهای فرهنگی - اجتماعی آمریکا

منابع :

1. Ronald Inglehart, Neil Nevitte, Miguel Basáñez, *The North American Trajectory: Cultural, Economic, and Political Ties Among...* . 1996

2. Philip Schaff .*America a Sketch of the Political, Social, and Religious Character of the ...* - Scholarly Publishing Office, University of Michigan Library.2006
3. Jim Cullen .*Popular Culture in American History, Social Science* . 2000
4. Ronald Inglehart, Neil Nevitte, Miguel Basáñez .*The North American Trajectory: Cultural, Economic, and Political Ties Among ...* , Aldine Transaction .1996
5. John H. Berthrong .*The Divine Deli: Religious Identity in the North American Cultural Mosaic*, Orbis Books.1999

نام درس: مذهب و هویت در آمریکای شمالی

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری آمریکای شمالی - روابط میان کشورهای آمریکای شمالی - اقتصاد سیاسی آمریکای شمالی

هدف: بررسی جایگاه مذهب در اندیشه‌های سیاسی آمریکا، تبیین نقش مذهب در روند کنشهای اجتماعی، مذهب و حکومت، نقش مذهب در جهت‌گیری‌های استراتژیک حکومت

سرفصل‌های درس:

- ۱- تحول در اندیشه‌های دینی رنسانس
- ۲- پروتستان گرایس و خالص گرایس دینی
- ۳- شعبه‌های درونی خالص گرایس دینی
- ۴- مهاجرت و دین در آمریکا
- ۵- نهادهای دینی اولیه آمریکا
- ۶- آموزش عالی و دین در حکومت آمریکا
- ۷- تحلیل توکویل از دین در آمریکا
- ۸- دین و آزادی‌های اجتماعی در آمریکا
- ۹- دین و تساهل سیاسی در آمریکا
- ۱۰- دین و جنبشهای فمینیستی در آمریکا
- ۱۱- دین و سقط جنین در آمریکا
- ۱۲- نهاد‌های دین گرای راست جدید در آمریکا
- ۱۳- نهاد‌های دین گرای تبشیری در آمریکا
- ۱۴- دین و تبلیغات در آمریکا

- 1- David E. Carter. *American Corporate Identity 2007*. New York. Harper Design International 2005
- 2- Don S. Browning and David A. Clairmont. *American Religions and the Family How Faith Traditions Cope with Modernization and Democracy*. New York. Columbia University Press
- 3- Pablo Vila. *Border Identifications: Narratives of Religion, Gender, and Class on the U.S.-Mexico Border (Inter-America Series)* Publication: U.S. University of Texas Press
- 4- Mark J. Rozell and Gleaves Whitney. *Religion and the American Presidency (The Evolving American Presidency)*. United States. Palgrave Macmillan. 2007
- 5- Simei Qing. *From Allies to Enemies: Visions of Modernity, Identity, and U.S.-China Diplomacy*. United States. Harvard University Press 2007

نام درس : دموکراسی و حقوق بشر در آمریکای شمالی

نوع درس: نظری

تعداد واحد : ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری آمریکا شمالی- روابط میان کشورهای آمریکای شمالی- اقتصاد سیاسی آمریکای شمالی

هدف : با توجه به اهمیت روز افزون مسائل مربوط به حقوق بشر و دموکراسی هدف از این درس آشنا شدن با اهمیت جایگاه، تحولات و ... این که مفهوم در حقوق و روابط بین الملل و سپس شناخت وضعیت خاص مناطق از این منظر است.

سرفصل های درس :

بخش اول

۱- مبانی نظری و مفهومی

مفهوم دموکراسی- بررسی دیدگاهها

جامعه مدنی و دموکراسی

تکنولوژی و دموکراسی

نظام سازمان ملل متحد و وابستگی متقابل حقوق بشر و دموکراسی

۲- نسل اول حقوق بشر و دموکراسی

اعلامیه جهانی حقوق بشر و ميثاق حقوق مدنی و سیاسی

ارتباط حقوق سیاسی و دموکراسی

مفهوم دموکراسی با نمایندگی

انتخابات پایه دولت متکی به حقوق

حق مشارکت در زندگی سیاسی و دموکراسی

انتخابات آزاد و منصفانه پیش شرط دموکراسی

برابری و رفع تبعیض شرط تحقق دموکراسی

۳- نسل دوم حقوق بشر و دموکراسی

رابطه متقابل حقوق اقتصادی- فرهنگی- اجتماعی و دموکراسی

دموکراسی به عنوان زمینه ساز حقوق اقتصادی

حقوق فرهنگی و دموکراسی

۴- نسل سوم حقوق بشر و دموکراسی

حقوق جمعی به مثابه مجموعه ای از ارزش‌ها

دموکراسی و حقوق جمعی، پیوستگی علی

حق به صلح به عنوان پیش شرط برای محقق دموکراسی

نسل دوم پاسداری از صلح و دموکراسی

حق توسعه پیش شرطی برای دموکراسی

حقوق بشر و محیط زیست

دموکراسی و افزایش حمایت از محیط زیست

حق سرنوشت ملتها و دموکراسی

حق تعیین سرنوشت به مثابه حقوق جمعی

حق تعیین سرنوشت به مثابه حقوق فردی

حق تعیین سرنوشت دموکراتیک و گسترش حمایت از حقوق بشر

بخش دوم

دموکراسی و حقوق بشر در منطقه

۱- مسائل حقوق بشر

۲- نهادهای حمایتی ملی

۳- نهادهای حمایتی منطقه‌ای

۴- سازمان‌های بین‌المللی و حقوق بشر در منطقه

منابع:

1. Alexis de Tocqueville *Democracy in America*, Regnery Gateway, 2003
2. Carl Lotus Becker *The United States: An Experiment in Democracy*, Transaction Publishers, 2001
3. Richard C. Remy *United States Government: Democracy in Action*, Glencoe/McGraw-Hill, 2002
4. Judith R. Blau, Alberto Moncada *Justice in the United States: Human Rights and the Constitution*, Rowman & Littlefield, 2006
5. Emerling, Winfried *The New North American Studies: Culture, Writing and the Politics of Recognition* - Page 1, Routledge, 2005

نام درس: روابط ایران و ایالات متحده

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری آمریکای شمالی - روابط میان کشورهای آمریکای شمالی - اقتصاد سیاسی آمریکای شمالی

هدف: تبیین روند تاریخی روابط ایران و آمریکا، بررسی نقاط عطف سیاسی - امنیتی آمریکا، حوزه های جدال ایران و آمریکا، نقش ژئوپلیتیک ایران در روابط با آمریکا، دلایل تعارض ایران با آمریکا بعد از انقلاب

سرفصل های درس:

- ۱- روابط ایران آمریکا در دوران قاجاریه
- ۲- به قدرت رسیدن رضاشاه و بازسازی روابط ایران و آمریکا
- ۳- اختلافات و تضادهای ایران و آمریکا در دوران رضاشاه
- ۴- جنگ دوم جهانی و تحول در اندیشه ایران محوری آمریکا
- ۵- نقش آمریکا در ساختار دفاعی ایران
- ۶- نقش آمریکا در ساختار انتظامی ایران
- ۷- آمریکا و ملی شدن صنعت نفت
- ۸- آمریکا و خروج نیروهای شوروی از ایران
- ۹- کودتای ۲۸ مرداد و بازسازی دکترین دفاع پیرامونی
- ۱۰- همکاریهای استراتژیک ایران و آمریکا
- ۱۱- انقلاب ایران و آمریکا
- ۱۲- همکاریهای ایران و آمریکا بعد از انقلاب اسلامی
- ۱۳- تضادهای ایران و آمریکا بعد از انقلاب اسلامی

منابع:

1. William O. Beeman .The "Great Satan" Vs. The "Mad Mullahs": How The United States And Iran 2005
2. Hooman Peimani Iran and the United States: The Rise of the , West Asian Regional Grouping, Greenwood Publishing Group, Incorporated . 1999
3. William Spencer .The United States and Iran, Lerner Publishing Group . 2000
4. United States Congress. Senate. Committee on Homeland Security and Governmental Affairs. Subcommittee on Federal Financial Management, Government Information, and International Security, United States, Senate, Congress .Iran: Teheran's Nuclear Recklessness and the U.S. Response--the Expert's - For sale by the Supt. Of Docs.. U.S. G.P.O..2006
5. Robert S. Snyder. The United States and Iran: Analyzing the Structural Impediments to a ... , Emirates Center for Strategic Studies and Research . 2001

نام درس: آمریکا و نظام بین الملل

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری آمریکای شمالی - روابط میان کشورهای آمریکای شمالی - اقتصاد سیاسی آمریکای شمالی

هدف: بررسی شاخص های عمومی نظام بین الملل، تبیین نقش قدرتهای بزرگ در نظام بین الملل، تشریح پایگاه آمریکا در دوران های تاریخی نظام بین الملل، بررسی رقابت آمریکا با سایر بازیگران در ساختار نظام بین الملل

سرفصل های درس:

- ۱- تعیین واقع گرایی جدید و ساختارگرایی در نگرش آمریکایی
- ۲- ساختار گرایی جدید و امنیت سازی در نظام بین الملل
- ۳- ساختار گرایی در نزوا طلبی در رفتار و سیاست آمریکا
- ۴- ساختار گرایی و گسترش گرایی در رفتار و سیاست خارجی آمریکا
- ۵- ساختارگرایی و مداخله گرایی در رفتار استراتژیک آمریکا
- ۶- ساختار گرایی و یکجانبه گرایی در سیاست خارجی آمریکا
- ۷- موازنه گرایی منطقه ای
- ۸- موازنه گرایی بین المللی
- ۹- آینده نگری در سیاست خارجی و بین الملل
- ۱۰- تعادل گرایی استراتژیک
- ۱۱- سیاست گرایی منطقه ای

منابع:

1. Jeffrey W. Legro .*Rethinking the World: Great Power Strategies and International Order*, Cornell University Press . 2005
2. Francis Anthony Boyle .*Destroying World Order: U.S. Imperialism in the Middle East Before and After ...* .Political Science . 2004
3. Ewan Harrison .*The Post-Cold War International System: Strategies, Institutions, and ...*, Routledge 2004
4. Keith Suter .*Global Order and Global Disorder: Globalization and the Nation-State*, Praeger/Greenwood . 2003
5. Stefan Halper, Jonathan Clarke .*America Alone: The Neo-Conservatives and the Global Order* , Cambridge University Press . 2004

William Gilpin, Gilpin, William, *Mission of the North American People, Geographical, Social, and Political: illustrated by Six ...*, 1873

7. Naomi Elizabeth Saunders Griffiths *From Migrant To Acadian: A North American Border People, 1604-1755*, McGill-Queen's Press - MQUP. 2005
8. Galen Roger Perras *Franklin Roosevelt and the Origins of the Canadian-American Security Alliance, 1933-1945 ...*, Praeger.1998

نام درس: سیاست خارجی ایالات متحده

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری آمریکا شمالی- روابط میان کشورهای آمریکای شمالی- اقتصاد سیاسی آمریکای شمالی

هدف: بررسی زیر ساخت‌های سیاست خارجی آمریکا، تبیین منافع ملی آمریکا در سیاست خارجی، اندیشه‌های قدرت محور در سیاست خارجی آمریکا، تبیین حوزه‌های حیاتی و استراتژیک در رفتار سیاست خارجی آمریکا، بررسی الگوهای رفتار سیاست خارجی آمریکا

مرفصل‌های درس:

- ۱- اهداف سیاست خارجی آمریکا
- ۲- نقش ملی در سیاست خارجی آمریکا
- ۳- سمت‌گیری سیاست خارجی آمریکا
- ۴- دوران‌های تحول در سیاست خارجی آمریکا
- ۵- چکسون‌گرایی در سیاست خارجی آمریکا
- ۶- همیلتون‌گرایی در سیاست خارجی آمریکا
- ۷- ویلسون‌گرایی در سیاست خارجی آمریکا
- ۸- روندهای سیاست خارجی آمریکا در دوران فنزواطلبی
- ۹- جهان‌گرایی و مداخله در سیاست خارجی آمریکا
- ۱۰- موازنه‌گرایی آمریکا طی سالهای ۱۹۴۰-۱۹۱۴
- ۱۱- بین‌الملل‌گرایی آمریکا در نظام دو قطبی
- ۱۲- مداخلات منطقه‌ای آمریکا در دوران بعد از جنگ سرد
- ۱۳- اختلافات و همکاری‌های آمریکا-اروپا بعد از جنگ سرد

منابع :

1. **Stephon J. Randell** .*United States Foreign Oil Policy Since World War I: For Profits And Security*, McGill-Queen's Press - MQUP.2005
2. **C. Fred Bergsten** .*The United States and the World Economy: Foreign Economic Policy for the ...* . Clarity Press . 2005
3. **Paul R. Pillar** .*Terrorism and U.S. Foreign Policy*, Brookings Institution Press.2001
4. **Stewart Patrick**, **Shepard Forman** .*Multilateralism and U.S. Foreign Policy: Ambivalent Engagement*, Lynne Rienner Publishers . 2002
5. **Robert J. Pauly**, **Tom Lansford** .*Strategic Preemption: U.S. Foreign Policy and the Second Iraq War*, Ashgate Publishing, Ltd . 2005

نام درس: تحقیق مستقل در مسائل آمریکای شمالی

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری آمریکا شمالی - روابط میان کشورهای آمریکای شمالی - اقتصاد سیاسی آمریکای شمالی

هدف: هدف از این درس فراهم ساختن زمینه برای دانشجویان دوره دکتری جهت انجام پژوهش انفرادی در حوزه تخصصی خود است. دانشجو در این درس تحت نظر استاد موضوعی را برای تحقیق انتخاب می‌کند و در طول نیمسال موظف به کار بعد روی آن است. موضوع این پژوهش می‌تواند با توجه به نیازهای مطالعاتی دانشجو و یا زمینه پژوهشی مورد نظر در رساله دکتری انتخاب شود.

نام درس: سمینار تحولات جاری در آمریکای شمالی

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۲

پیش نیاز: تحولات سیاسی جاری آمریکا شمالی- روابط میان کشورهای آمریکای شمالی- اقتصاد سیاسی آمریکای شمالی

هدف: با توجه به سرعت تحولات در منطقه و لزوم بررسی ابعاد مختلف تحولات، این درس به بررسی تحولات جاری در منطقه می‌پردازد. هدف از این درس ایجاد پیوند میان تحولات تاریخی و مسائل ساختاری و فرایندهای بلند مدت در منطقه از یک سو و درک تحولات جدید از سوی دیگر است.

سرفصل‌های درس :

تحولات جاری سیاسی در منطقه

تحولات جاری اقتصادی در منطقه

تحولات جاری فرهنگی در منطقه

تحولات جاری نظامی - استراتژیک در منطقه

آینده منطقه در سایه تحولات جاری

تقریباً